

Přílohy k bakalářské práci  
Motivace studentů při výběru oboru speciální pedagogiky  
Kristýna Pavlasová

*Příloha 1. – Otázky rozhovoru*

*Příloha 2. – Přepis rozhovorů + kódování*

*Příloha 3. – Schéma kódování*

## Příloha 1. Otázky rozhovoru

1. Jaký konkrétně studujete obor?
  - a. Forma vzdělávání?
  - b. V jakém ročníku?
2. Přihlásil/a jste se na vysokou školu hned po střední škole?
  - a. Proč?
3. Jaké jsou vaše hlavní důvody studovat vysokou školu?
4. Při nástupu do studia, měl/a jste i jiné možnosti? Kam jinam jste se hlásil/a?
5. Co vás vedlo k výběru oboru speciální pedagogika?
  - a. Pomáhat/rodina/titul
6. Jak jste se o speciální pedagogice dozvěděl/a? Kdy jste se plně rozhodl/a že ji chcete studovat?
7. Pracuje někdo z rodiny v oboru speciální pedagogiky?
  - a. A jako pedagog?
8. Máte vlastní zkušenosti (vy či někdo z vašeho okolí) s nějakým druhem zdravotního postižení?
  - a. Rodina/práce/brigáda/dobrovolnictví
9. Jaké byly převažující reakce vašeho okolí na váš výběr speciální pedagogiky?
10. Máte tendence po dokončení studia studovat dále?
  - a. (magisterské/doktorské studium/jiný obor/jinou školu)
11. Po dostudování, jakou pozici byste rád/a zastával/a?
12. Umíte si představit sami sebe na vybrané pozici?
  - a. Výchť jednotlivých pozic, stačí ano/ne a případně proč
    - o Školní speciální pedagog
    - o Asistent pedagoga
    - o Osobní asistent
    - o Klinický logoped
    - o Školní logoped
    - o Vychovatel
13. Jak byste sám sebe popsal/a? Jaké jsou vaše hlavní charakterové rysy?
14. Řekl/a byste, že se zajímáte o zjištění více informací o oboru či dokončení vzdělávání tak jak je?
15. Jaký je váš hlavní přístup k učení?
  - a. Průběžně/najednou/ těsně před zkouškou
16. Při řešení komplikovaného problému, komplikovanějšímu než kdy jindy, ve kterém si nevíte rady, jaké jsou vaše kroky k jeho řešení?
  - a. Tendence rozložení/přenesení na později-někoho jiného/vyhledat pomoc/vzdát to

17. Jak přistupujete k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněte úkol zadaný měsíc dopředu.

a. Hned/rozdělit si práci postupně/poslední chvíle/neudělat ho

18. Při plnění nějakého úkolu, které z následujících tezí vás nejlépe vystihuje?

S plněním začínám rovnou a rozdávám úkoly dalším		Vše si nejprve rozvrhnu a připravím před začátkem
Své názory prosazuji ostatním		Spolehám se na názory ostatních
Hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu		Spolehám na již vyzkoušené prostředky
Raději pracuji sám/sama		Raději pracuji v týmu

19. Co vám na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší/nezajímavější?

20. Co vám přijde nejhorší?

21. Slyšel/a jste někdy o syndromu pomocníka?

a. Ano =c

b. Ne = Ve zkratce, syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že se pomáhající snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému.

c. Dle série krátkých otázek zkusíme zabrousit, zda již nespádáte do počátku tohoto syndromu.

d. V dětství, byl/a jste často chválena?

e. Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváte pochvalu?

f. Vykonal/a některé skutky pouze pro pochvalu/odměnu?

g. Pohybujete se ve stresovém prostředí? Jak stres ventilujete?

h. Rád/a dáváte ostatním dárky? Rád/a je přijímáte? Umíte si říct, co od ostatních chcete za dárek?

i. Pokud se při práci v týmu, stane, že váš kolega něco pokazí, kloníte se spíše k přímé konfrontaci či si to raději necháte pro sebe? Máte tendence ostatní v jejich práci opravovat?

22. Cítíte se dostatečně motivována dokončit studium?

a. Co by se mohlo zlepšit, aby se vaše motivace ještě zvýšila?

23. Zvolil/a byste obor znovu?

## *Příloha 2. Přepis rozhovorů + kódování*

### Rozhovor 1. – respondentka R1

V: Jaký konkrétně studuješ obor?

R: Já studuji víc oborů, studuji prezenční studium, teda pokud by nebyl korona virus, tak prezenční studium, čeština v komunikaci neslyšících na filozofické fakultě, magisterský obor. Tam mám vlastně vystudovaného bakaláře, toho jsem teď v září ukončila, teď tam dělám magistra. Potom studuji kombinované studium na pedagogické fakultě magisterský obor, učitelství pro základní a střední školy dvouobor speciální pedagogika výchova ke zdraví, a tam jsem v prvním ročníku teď a potom studuji ještě kombinované studium na pedagogické fakultě, všechno teda na univerzitě Karlově, a to je bakalář speciální pedagogika a teď jsem ve druhém ročníku na bakaláři.

---

V: Přihlásila ses na vysokou školu hned po střední škole?

R: Jo, hlásila jsem se hned po škole, jsem šla na bakaláře na filozofické fakultě, kterého už mám teda dostudovaného.

---

V: Jaké jsou tvoje hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: No já jsem, vlastně od malička měla hrozně ráda školu, nedělalo mi problém se učit, prostě jak někdo úplně nesnáší školu, tak mě to nikdy nevadilo a po páté třídě jsem šla na osmiletý gympl a tudíž jakoby tak nějak jsem už od té, jakoby šesté třídy prostě počítala s tím, že půjdu na vejšku, protože co by člověk dělal jiného po gymplu, že jo? A asi hlavně protože prostě, umm já nevím, no myslím si, že s vysokým vzděláním nebo se vzděláním z vysoké školy, tak budu mít větší možnosti uplatnění. Budu si moct najít lepší práci, já jsem taková manuálně dost nezručná, takže, takže kdybych se měla živit rukama tak by to byl asi problém, to bych se moc neuživila, takže, takže asi tak no. Větší možnosti, větší nabídka práce a tak.

---

V: Dobře děkuju a při nástupu do studia, měla jsi i jiné možnosti? Kam jinam ses hlásila?

R: Jo měla, měla jsme ještě další dvě. Konkrétně teda angličtinu pro manažerskou praxi ve Zlíně a tlumočnictví, překladatelství angličtiny v Olomouci.

---

V: Co tě vedlo k rozkouskování dalších oborů?

R: No já vlastně když jsem začala studovat tu češtinu v komunikaci neslyšících, což je prostě hlavně český znakový jazyk, kultura neslyšících a takhle, lingvistika toho znakového jazyka. Tak jsem si řekla, že by se mi hrozně líbilo učit ve školce pro neslyšící, případně ve škole, ale z toho oboru, na té fildě nedostanu pedagogické minimum, takže jsem si potřebovala buď jakoby dodělat kurz pedagogického minima, ale nechťelo se mi za to platit několik desítek tisíc, tak jsem si řekla, zkusím vystudovat druhou vejšku, třeba to půjde. A proto jsem se přihlásila na tu speciální pedagogiku na bakaláře, kde jsem teda teď ve druhém ročníku. No, asi tak po půl roce jsem zjistila, že vlastně z toho oboru taky nedostanu pedagogické minimum, protože jsem si chytrě zvolila nepedagogický obor. No, takže když jsem teď dodělala bakaláře, tak jsem si řekla, no zkusím ještě magistra speciální pedagogiku, ale nějaký obor, kde už teda to pedagogické minimum dostanu. Takže jsem se jakoby dostala tam, super, a řekla jsem si, zkusím toho bakaláře na speciální pedagogice, proč to mít vystudované dvakrát, když budu mít toho magistra už z toho, doufejme, pokud se to povede, ale pak jsem zase zjistila, že z toho magistra nemůžu učit ve školce, když z toho bakaláře jo. Úplně nevím co je to za zmatky, ale nakonec teda studuji takhle všechno. Takže asi jednou větou, abych mohla prostě učit ve školce nebo ve škole pro neslyšící, tak potřebuji další obory.

---

V: Dobře, další otázka co tě vedlo k výběru oboru speciální pedagogika?

R: Vlastně to, že **chci pracovat s těmi neslyšícími**, tak pokud se nepletu, tak přímo když chci pracovat ve speciální škole pro neslyšící, tak potřebuji jakoby **speciálně pedagogické minimum**. Prostě potřebuji k tomu vystudovanou speciální pedagogiku, takže proto. Hlavně prostě kvůli těm neslyšícím, asi mě nijak neláká se zabývat jakoby jinými podobory speciální pedagogiky.

---

V: Takže o speciální pedagogice ses dozvěděla už na té filozofické fakultě.

R: Jo, nebo jakoby věděla jsem o ní předtím, že nějaký takový obor existuje, ale vlastně jsem... **Na střední mě nenapadlo, že bych to šla studovat**, až pak jsem zjistila, že vlastně jí potřebuji k tomu, abych mohla dělat to, co chci.

---

V: Pracuje někdo z rodiny v oboru speciální pedagogiky?

R: **Ne.**

V: A jako pedagog?

R: **Ne.**

---

V: Máš vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď ty, nebo někdo z blízkého okolí?

R: Můj bývalý přítel měl bráchu, který měl nějakou těžkou formu autismu a možná nějaký přidružený mentální postižení, nevím úplně, nikdy jsem se nevyptávala do detailů. Takže tak a jinak jakoby potom zkušenosti s neslyšícíma vlastně z praxe v té škole, ale **ne ze svého blízkého okolí**. To se vázalo všechno na to studium.

---

V: Po dokončení studia, konkrétně speciální pedagogiky, máš tendence potom bakalářském studiu, studovat dál?

R: No, \*dlouhá mezera\* já se musím zamyslet, protože vzhledem k mísení mých oborů trochu složitá otázka. Takhle, až dostuduji toho bakaláře speciální pedagogiku, tak já předpokládám, že současně s tím dostuduji i toho magistra speciální pedagogiku. Ale zároveň bych se ještě příští rok chtěla přihlásit na magisterský obor čeština pro cizince, takže je možné, že ještě dál budu studovat vlastně zas ten jiný obor. Ale to je otázka jestli se tam dostanu, to nevím. Ale jakoby už navazující magisterské na toho bakaláře už vlastně studuji teď.

---

V: Děkuju, další po dostudování všeho, jakou pozici bys ráda zastávala?

R: **Učitelka, buď ve školce pro neslyšící, nebo na základní škole pro neslyšící**. Teď jakoby nevím co z toho bych preferovala, asi taky bude záležet na tom, kde bude zrovna místo. Ale určitě bych, pravděpodobně, chtěla být jakoby učitelkou ve škole nebo školce pro neslyšící.

V: A teď tu mám seznam pozic a poprosím tě, jestli bys mi řekla, jestli si umíš představit sama sebe na vybrané pozici. První je školní speciální pedagog.

R: \*dlouhá mezera\* Asi teoreticky **ano.**

V: Asistent pedagoga.

R: To asi **ne**. Já bych se opravdu chtěla zaměřovat na tím pedagogickým směrem, ne jakoby tím asistentem. To bych nechtěla dělat.

V: Takže ani osobní asistent.

R: Taky spíš **ne**.

V: Kdyby to šlo, tak klinický logoped?

R: **Ne**, logopedie mě nijak neláká.

V: A poslední je vychovatel.

R: \*dlouhá mezera\* To bych si dovedla představit, protože mě se, i jakoby hodně zajímá hodně, zajímají volnočasové aktivity bez těch dětí, i jsem chvílku přemýšlela, že bych se tím směrem orientovala. Takže to asi **jo**.

---

V: Dobře děkuju, a jak bys sama sebe popsala? Jaké jsou tvoje hlavní charakterové rysy?

R: Takovéhle otázky nemám ráda. No tak asi bych řekla že, určitě **upovídaná**, to sis možná všimla. Asi **přátelská**, nebo jakoby nemám problém se prostě bavit s lidmi, nějak. **studijní typ**, asi docela **cílevědomá**, bych řekla. A nějaký negativní vlastnosti bych k tomu mohla přidat že, aby to nebylo ...

V: Jestli ti přijdou jako hlavní.

R: Tak asi jsem občas **náladová**, určitě. A myslím, že mám dost v nějakých ohledech, dost **radikální názory**, co se týče třeba kouření a pití alkoholu, které absolutně nesnáším. A takhle, takže hlavně v těchto dvou, nebo ještě co se týče drog, tak tam mám hodně radikální odsuzující názor. A jinak **mám hrozně ráda děti**, strašně ráda pracuji s dětma. Asi tak.

---

V: Řekla bys, že se zajímáš při studiu o zjištění více informací či dokončení vzdělávání tak jak je, abys pak mohla dělat svou vysněnou práci.

R: Asi záleží na oboru. Popravdě na té filozofické fakultě u těch vyloženě, studia neslyšících, tam se i **zajímám o další**, další věci. Ale co se týče studia speciální pedagogiky, tak tam je to pro mě vyloženě o tom, jakoby **získat ten titul** z toho, abych mohla vykonávat to u těch neslyšících, o co se zajímám. Jestli je to pochopitelné.

---

V: Jaký je tvůj hlavní přístup k učení, učíš se průběžně nebo najednou, těsně před zkouškou?

R: Já průběžně, přes rok dělám úkoly, kterých máme hafo, obzvlášť na té fildě. A jinak si jakoby zpracovávám poznámky z přednášek. Já úplně miluju děláni si poznámek a vždycky vytváření nějakého formátu, jednotného. Prostě na to jsem úplně ... to je skoro obsese. Takže to si dělám v průběhu, ale co se týče vyloženě učení na zkoušku, tak to tak maximálně **dva dny předem**. Že se to fakt nabífluju, tak jsem to dělala už na gymplu.

---

V: Dobře, teď tě postavím, před určitou situací, kterou si musíš představit. A to je, při řešení komplikovaného problému, komplikovanějšímu než kdy jindy, ve kterém si nevíš rady, ani nevíš kde začít, netušíš postup, netušíš jak k tomu přistoupit. Jestli si umíš představit, jak bys tedy začala, když ani nevíš, jak ten problém uchopit.

R: Jo asi bych se **někoho zeptala**. A asi záleží na tom, co by to bylo za typ problému, tak podle toho bych se pak ptala konkrétního člověka.

---

V: Jak přistupuješ k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: **Dělám ho na poslední chvíli**, ačkoliv si vždycky řeknu, tentokrát ho opravdu udělám včas. Já vždycky na poslední chvíli.

---

V: Teď tu mám zase situaci, při plnění zadaného úkolu. Tak budu mít vždycky dvojici možností a ty si z nich vybereš, která k tobě sedí nejvíc. Podotýkám, je to úkol zadaný pro jednotlivce, ale je možnost, že si tu práci rozdělíte v té skupině, ale není to skupinový úkol. Nemusíš pracovat dohromady, ale můžeš. První je, že s plněním úkolu začínám rovnou, okamžitě se zapojuji a rozdávám úkoly dalším a druhá možnost je, vše si nejprve rozvrhnu, připravím si před začátkem a potom až začnu pracovat.

R: \*dlouhá mezerka\* No, já si to předem asi nijak nerozvrhávám, ale zároveň nezačnu hned, takže je to takové složité. Já jakoby to odkládám, vůbec se o to jakoby nezajímám a pak to prostě rovnou udělám. Ne že bych si týden říkala, jo tak hm hm, přemýšlela nad tím a pak to šla udělat. Já prostě to odkládám, nevšímám si toho a pak to udělám.

V: Další z možností je, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: Asi prosazují ty svoje.

V: Další možnost, hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: Spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

V: A poslední, ráda pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: Sama.

V: A tady u toho, může se zeptat proč? Proč cítíš, že to tak je?

R: Umm, \*krátká mezerka\* asi protože potom nemusím spoléhat na to, že ti ostatní lidi udělají tu svoji část práce a vím, že jakoby to všechno záleží na mě, že ve chvíli mi to nevyjde, tak můžu nadávat jenom sama sobě, protože prostě je to můj problém. A zároveň jakoby mě nikdo netlačí do toho, už to udělej, už to musíme odeslat tady dva týdny předem. Prostě si to udělám, tak jak já potřebuji a nemusím u toho brát ohledy na to ještě, jak pracují jiní lidi, nemusím se ničemu přizpůsobovat. Nikomu.

---

V: Dobře děkuju, teď další otázky, co ti na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: \*dlouhá mezerka\* To, že se dozvídám opravdu věci, které jsem nevěděla, a, že to je něco, co jsem do teď jakoby vlastně nedělala. Když si představím, že bych třeba měla jít studovat fyziku, kterou jsem už měla osm let na gymplu, bylo to otravné anebo prostě i kdyby to pro mě nebylo otravné tak furt je to něco co jsem hrozně dlouho dělala. Tady tohle je pro mě něco úplně nového, co jsem ještě nikdy nezažila, takže je to takové vau.

V: K tomu se váže, co ti přijde nejhorší na studium speciální pedagogiky?

R: To, že je tam spousta věcí, které mi přijdou popravdě úplně zbytečné. Buď teda i tím, že vím, že se chci vyloženě zaměřovat na ty neslyšící, ale tak jakoby to je pochopitelné, že tam jsou i jiné podobory. Ale spíš nějaké předměty, které si myslím, že jsou absolutně zbytečné, třeba medicínská propedeutika, kterou teď zrovna zpracovávám. To je, asi jsi ji také měla, že. Já to nechápu, proč se mám učit latinský názvy nějakých částí dýchacího systému, když to absolutně nepotřebuji vědět, když budu učitelka.

---

V: Děkuju, další otázka slyšela jsi někdy o syndromu pomocníka? Co to je?

R: Slyšela jsem ten název, ale fakt si teď nevybavuji, co to je.

V: Takže jenom ve zkratce. To je, syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že se pomáhající snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému. Vlastně, radši pomáhám, než abych musel řešit, že musím pomoci sobě. Takhle hodně ve zkratce a na to se vážou otázky. Jestli bys mohla u každé říct ano ne, zase když tak trošku vysvětlit jestli to tak pociťuješ. Takže první, v dětství, byla jsi často chválena?

R: **Ty jo, jo byla.**

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváš pochvalu?

R: **Asi jo.**

V: Vykonáváš některé skutky pouze pro pochvalu nebo pro odměnu?

R: \*krátká mezera\* Teď myslíš dobrý skutek jako opravdu ve smyslu, pomůžu stařence s nákupní taškou, takhle, nebo jakoby cokoli, třeba že dostanu jedničku z testu, tak jestli už to považuješ za nějaký skutek?

V: Ne, když přeženu příklad, mám psa, tak normálně po něm nesbírám, ale protože vidím, že by mě někdo mohl vidět a v uvozovkách pochválit, tak to poprvé po něm seberu.

R: Jo **tak to asi ne.** To asi ne, to spíš dělám, protože to chci dělat.

V: Pohybuješ se ve stresovém prostředí?

R: \*dlouhá mezera\* No, já bych řekla, že celkově ta škola je pro mě stresovým prostředím, **takže jo** no. A navíc ještě dělám teda hlavní vedoucí dětského klubu v Kolíně, což je občas taky dost stresující.

V: K tomu se váže, jak stres ventiluješ?

R: \*dlouhá mezera\* Myslím, že **občas prostě úplně vypnu** a prostě celý odpoledne akorát koukám na stupidní seriály a tím se **snažím na všechno zapomenout.** Asi tak.

V: Další, dáváš ráda dárky ostatním?

R: **Jo.**

V: Ráda je přijímáš?

R: **No to taky.**

V: A k tomu se váže, když ti někdo dá dárek úplně odnikud, že z dobré vůle z ničeho nic přijde, aniž bys cokoli slavila a jen tak přijde, tady máš dárek, chtěl jsem ti dát dárek. Jaké to v tobě vyvolává pocity.

R: Asi **pocít, že mu něco dlužím.** Nebo jako, je to takový, že teď bych měla dát dárek zase já jemu, protože mi prostě něco dal, jen tak.

V: Umíš si říct, co od ostatních chceš za dárek?

R: **Jo, to jo.**

V: Pokud se při práci v týmu, stane, že tvůj kolega něco pokazí, kloníš se spíše k přímé konfrontaci či si to necháš pro sebe?

R: Asi hodně záleží na situaci. Asi záleží na tom, jaký mám s tím kolegou vztah. Asi jakoby, pokud je to prostě někdo ... nebo taky možná co, jakoby jestli je ten tým trvalý a budeme v tom týmu ještě někdy

dál pracovat, tak v tom případě se budu hodně asi snažit o dobré vztahy a **možná si to nechám pro sebe**, abych tam nezpůsobovala nějaký roztržky a tak. Ale když si představím, třeba teď mojí skupinu na úkol, nějaký nevím divný, ještě jsem se jím nezabývala, a vím, že jakoby ty lidi sice je možná třeba uvidím, ale už spolu v týmu nikdy nebudeme na ten úkol. Tak tam **asi nemám problém jakoby říct, myslím si, že to děláš blbě** a to, pak je mi jedno co si o mě myslí, protože už s nimi pravděpodobně pracovat nebudu.

V: A poslední. Máš tendence ostatní opravovat v jejich práci, když znáš lepší postup, než dělají, že jim to řekneš, jde to dělat i jinak?

R: To asi záleží, jestli se mě to týká. Pokud mě to, že oni to dělají nějak, třeba nedobře, pokud mě to nějak ovlivní. Tak potom jim asi **navrhnou lepší postup**, ale pokud je to jako jejich věc, třeba jejich domácí úkol, nebo jejich práce, tak jim to **většinou spíš neříkám**.

V: A kdyby to nezáleželo na tom, že to dělají nedobře, ale že to třeba dělají pomalu? Příklad, blížil by se deadline a oni by to dělali pomalu svým tempem a už by opravdu hrozilo, že to třeba neodevzdáte společně, ale on by říkal, mám to v klidu, odevzdám to na poslední chvíli. Nabídla bys mu možnost, že mu řekneš jak to dělat lépe?

R: **Jo tak to asi jo**, pokud bych se bála, že kvůli tomu dostanu špatnou známku nebo nedej bože neudělám předmět, tak to určitě.

---

V: Dobrá, děkuju moc, posledních pár otázek. Cítíš se dostatečně motivována dokončit studium speciální pedagogiky?

R: **Jo, cítím**. Asi od malička mám takové, jakože prostě chci mít furt ... obzvlášť v té škole, mít dobré známky a samé jedničky na vysvědčení a tak, a prostě myslím si, že kdybych to studium nedokončila tak **asi bych ve svých očích klesla** a byla bych fakt na sebe naštvaná, protože vím, že mám na to, to dokončit.

V: K tomu se váže otázka, co by se mohlo ve škole zlepšit, aby ses cítila víc motivována? Nejenom známkami a tím, že se to chceš naučit, ale kdyby tě katedra mohla motivovat k dokončení. Co bys navrhla?

R: \*krátká mezera\* Tak možná jakoby, kdyby potom, co to dokončím, kdyby prostě měli **navázanou spolupráci**, nebo měli nějakou, nevím, **databázi** prostě jakoby **volných míst, pracovních**. Abych jakoby v podstatě měla jistotu, že pak najdu práci v tom oboru. Tak asi tak.

---

V: Kdyby ses mohla vrátit úplně na začátek studia, dokonce možná i před svojí filozofickou. Zvolila by sis ten obor znovu, když teď víš, co se s tím všechno pojí?

R: **No popravdě nevím**. Protože já už jsem nevěděla po tom gymplu, já jsem se celé roky připravovala na tu angličtinu a pak jsem vlastně šla na tenhle obor především, protože šel přítel do Prahy a já jsem chtěl za ním do Prahy. A vlastně jsem vůbec neznala, bylo to něco úplně nového, pak mě to absolutně nadchlo, ale teď už zas v poslední době přemýšlím o tom, jestli jsi, jako vůbec chci pracovat s těmi neslyšícími. Jestli vlastně nechci být úplně jinde. Ale když už jsem to vystudovala tak to asi i budu dělat, ale popravdě fakt nevím. **U mě by asi hodně záleželo na jiných okolnostech**, u mě i hodně záleží na tom prostě, místě, kde to studuji, protože bych nechtěla odjet na druhý konec republiky a fakt nevím, záleželo by na hodně věcech, nejen na tom oboru.

---



## Rozhovor 2. – respondentka R2

V: První otázka, jaký konkrétně studujete obor?

R: Speciální pedagogiku v doktorandském programu.

V: V jakém ročníku toho doktorandského programu?

R: To je dobrá otázka. My jsme začali prvního třetí dvacet dvacet, takže teoreticky jsem stále v prvním, ale SIS vidí druhý.

---

V: Přihlásila jste se na vysokou školu hned po střední škole?

R: Ano, ano.

---

V: A vaše hlavní důvody, které vás vedly, abyste studovala vysokou školu?

R: Já jsem byla na gymplu, takže **co s gymplem** a pak pro mě to bylo jasný dopředu.

---

V: Při nástupu do studia, měla jste i jiné možnosti, kam jinam jste se hlásila?

R: Ano, ano.

V: Můžu se zeptat jaké, nebo směr jenom.

R: **Všechno to bylo tak jako speciální pedagogika** nebo tam byl sport a speciální pedagogika. Nějaká sociologie, um no takže tak, ale co převládlo, to že tohle byla univerzita Karlova jako jediná.

---

V: Děkuju a co vás vedlo k výběru oboru speciální pedagogika, jaký byl hlavní impuls?

R: **Asi můj handicap**. To byla jedna věc, a druhá věc je, že pedagogika, my **jsme učitelská rodina**, takže ta pedagogika tam byla a speciální vzhledem k tomu, že to mám jinak, v tom prostředí jsem se nějak pohybovala, i když jsem se profilovala jakoby jinak, tak to byl jeden z těch důvodů.

V: Takže když říkáte z pedagogické rodiny, tak pedagogové jsou, ale nikdo jako speciální pedagog.

R: Ne, ne.

---

V: Jaké byly převažující reakce vašeho okolí na váš výběr speciální pedagogiky?

R: **Žádný problém, nikdo s tím neměl nějaké obtíže**.

---

V: Po dostudování, máte určitý směr, kam se chcete pokračovat, případně tedy zaměstnání, nebo ještě nějaké studium doplňující.

R: No já **jsm jakoby magistr specký**, mám v roce dva devět, takže já jsem pak šla pracovat, nebo já už jsem pracovala během studia v oblasti speciální pedagogiky přes výchovný ústav, nebo diagnostický ústav, dětské domovy, azylový dům a tak. Takže to bylo během studia, po studiu jsem zůstala v azylovém domě chvíli, pak jsem se vracela, jakoby kde bydlím do východních Čech, kde jsem začala v dětském domově, pak střední škola, tam jsem zakládala školní poradenský pracoviště, jako speciální pedagog. A teď vlastně doktorát si dělám po, no dva osm, dva devět jsem končila, takže po jedenácti letech do doktorandského studia.

---

V: Je nějaká konkrétní pozice, kterou byste po dostudování ráda zastávala?

R: Jako potom?

V: Ano po dostudování.

R: Myslím že PHD, mi nic víc v pedagogické oblasti neumožňuje, takže já jsem vlastně teď na rodičáku a dělala jsem diagnostiku v pedagogicko-psychologické poradně speciálně-pedagogickou, tam se budu vracet, na částečný úvazek. A já mám ještě psychoterapeutický výcvik, takže mám svojí klientelu psychoterapeutickou, nebo mám klienty svoje, takže to si nějak nechám. A to dělám i teďka během rodičáku.

V: Dobrá děkuju a teď tu mám seznam prací, které můžete dělat po dostudování, a poprosila bych vás, jestli u nich můžete říct, jestli byste si sama sebe uměla na nich představit. První je školní speciální pedagog.

R: Ano.

V: Asistent pedagoga.

R: Asi klidně.

V: Osobní asistent.

R: Vzhledem k mému věku již asi ne, ale jo, jako jo. Záleží, jaký handicap by byl.

V: Kdyby to vzdělání dovovalo, tak klinický logoped.

R: Ach, já jsem nikdy nechtěla dělat logopedii, mě nebaví koukat dětem do pusy, ale teď jsem, teď se synem chodíme na logopedii. Tak jsou v tom zase dobrý peníze, jo. Ale já nevím, asi ne. Ne.

V: A poslední je vychovatel.

R: Jo to jo, to bych si dokázala představit.

---

V: Dobrá, další otázka, jak byste sama sebe popsala? Jaké jsou vaše hlavní charakterové rysy?

R: Jo tak děkuju, to je dobrá otázka po ránu. Charakteristické, asi dominantní, cílevědomá, ježíš já nevím. Máte tam něco na výběr?

V: Nemám, tohle je právě čistě, jak sama sebe vnímáte.

R: Teď asi unavená, ale to není charakterová vlastnost. Takže unavená, ježíš já nevím.

V: Tak takhle stačí, pokud vás nic dalšího nenapadá.

R: Stačí.

---

V: Řekla byste, že při studiu se zajímáte více o zjištění nových informací, nebo tedy teď již dokončení vzdělávání a získání titulu?

R: Já jsem tam šla jen kvůli novým informacím. To byl nějak můj cíl toho současného studia.

---

V: Jaký je váš hlavní přístup k učení? Učíte se průběžně nebo těsně před nějakou zkouškou.

R: No to doktorandské studium je v tomhle trošku jiný. Tam my si to domlouváme sami a máme nějaký svůj studijní plán, který jsme si sami sestavili. Takže ho můžeme dělat vlastně, tak jak to tam

máme rozplánované, ale je to vlastně průběžná práce i na tom výzkumu a tak. Takže tam, **já to dělám průběžně**. Já bych řekla, že průběžně.

---

V: Nyní vás postavím před určitou situací představovou, kdy před vás postavím komplikovaný problém, opravdu komplikovanější než kdy jindy, kdy opravdu ani nevíte jak ho uchopit. Dokážete si představit, jaké by byly vaše první kroky, když opravdu nevíte co s tím, tak jak se ho pokusit řešit?

R: Když nevím co s tím, jo kdybych jako hodně nevěděla co s tím, tak asi budu hledat nějaké **informace v literatuře, na internetu**, asi internet je nejbližší. Takže tam a budu **hledat v síti kolegu**, kteří by tu oblast mohli znát. Takže přes nějakou síť a budu hledat někoho, kdo by mi v tom mohl nějak poradit a pošouchnout mě dál.

---

V: Jak přistupujete k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: Asi záleží, kdo mi je zadal. \*smích\* To je asi základ um, no um, dlouhodobé úkoly já se je snažím tak nějak **odbavovat postupně** a dělat si nějaký plán. No, no postupně a plán.

---

V: Teď tu mám vždy dvě možnosti a poprosila bych vás, abyste si vybrala tu, která k vám sedí víc. Jsou to možnosti při plnění určitého úkolu zadaného do třídy, kdy každý pracuje individuálně, ale můžete pracovat dohromady, takže to není skupinový, ale ani přímo individuální. První možnost je že, s plněním úkolu začínám rovnou a ideálně rozdávám úkoly dalším, abychom si práci rozdělili, anebo vše si nejprve rozvrhnu a připravím před úplným začátkem.

R: Ježíš, ještě jednou tu otázku?

V: Je to možnost při zadaném úkolu do třídy, a jestli tedy začínáte rovnou, okamžitě když je zadaný, tak okamžitě si jdete na to a vypracováváte ho a ideálně rozdáváte úkoly dalším, aby se ta práce rozložila, anebo si nejprve všechno rozvrhnete, **připravíte postup** a pak teprve jdete na to vykonávání.

R: No asi to druhý.

V: Další z možností je, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: Nějakou třetí možnost tam nemáte?

V: Ne ne, jen tady to.

R: No já nevím, já asi nejsem typ, co by vnucoval názor ostatním, ale zároveň ne vždycky ty jejich názory jsou mě vhod. Tak já nevím no, to je těžká, těžká pro mě odpověď.

V: I takhle odpověď je dobrá, že to **není vždy jednotné**.

R: No nemám to asi úplně ...

V: Další z možností, hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: **Asi ty nové cesty**, spíš ty nové cesty.

V: A poslední, raději pracuji sám anebo raději pracuji v týmu.

R: No asi **raději v týmu**, ale většinou pracuji sama.

V: A jestli se můžu zeptat, proč to tak cítíte? To že raději pracujete v týmu.

R: Mě jako posouvají dál nějaké náměty, aby se ta práce jako rozvrhla jo. Přece jenom mě to přijde lepší a napadne někoho jiného, jiné otázky, jiný ... něco. Jo je tam, **víc hlav víc ví** asi v tomhle způsobu nebo je nějaká **reflexe té práce**, nebo máš to špatně napsaný, hele zkus to takhle nebo to nedává smysl. Jo ta týmová práce je na něco jako lepší, nebo **mít to s kým zkonzultovat**.

---

V: Dobrá děkuju a co vám na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: **Ta různorodost**.

V: A z druhého soudku, co vám přijde nejhorší?

R: **Asi legislativní neuchopení v některých případech**.

---

V: Teď otázka, slyšela jste někdy o syndromu pomocníka?

R: Ano.

V: Teď tady mám sérii krátkých otázek a jde o zjištění, jestli jsou u vás nějaké počátky. V dětství, byla jste často chválena?

R: **No, asi často ne, normálně**.

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváte pochvalu?

R: \*uhm – znamení zamyšlení\* Ne. **Asi ne**, nepotřebuji, aby mě někdo furt chválil. Ale zas je to dobrý.

V: Vykonáváte některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: **Ne**. Některé skutky? Některé skutky. Některé, no asi ne. Ne, no já jen tak. \*smích\*

V: No už to zapochybování.

R: No-o, já právě přemýšlím jaké skutky, které bych potřebovala, aby mě někdo chválil, asi když vytírám. Za to bych potřebovala být chválena, aby se zvyšovala motivace.

V: Pohybujete se ve stresovém prostředí?

R: **Ano**.

V: Jak ten stres ventilujete?

R: To je dobrá otázka, když je teďka korona, asi jako **úplně nijak**. Proto si myslím, že **jsem byla nemocná**, abych si jako odpočinula jo, ale já jsem jako odpadla. V tuhle chvíli to úplně moc nevím, studuji s malýma dětma doma, s prvňáčkem úplně vlastně nemám jako prostor. Nějak jako, nemám moc oddych. Teď se to nějak jako lepší, ale je to, úplně to jako nejde. Nějak mě to jako nejde ten stres, jako, teď toho bylo hodně v tom říjnu. Takže teď se to zase trochu zklidní. Takže to se mi moc nedařilo.

V: Ráda dáváte dárky ostatním?

R: **Ano**.

V: Ráda je přijímáte?

R: \*hlasitěji a radostněji\* **Ano**.

V: A když se naskytne situace, kdy vám někdo donese dárek úplně odnikud, vlastně, že nic neslavíte, nic se ani nechystá. Jaké to ve vás především vyvolává pocity?

R: Dobré. **Dobré pocity**

V: Umíte si říct, co od ostatních chcete za dárek?

R: **Snažím se o to**. Průběžně i píši. Ale ráda mám překvapení. Pozor, já tohle, já mám ráda, když jsem překvapená, manžel neumí moc vybírat. Vždycky je to takové překvapení, nepřekvapení. No, jako raději si řeknu.

V: Pokud se při práci v týmu, stane, že váš kolega něco pokazí, kloníte se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháte pro sebe?

R: Snažím se to **nějak strukturovaně říci**, kolegovi.

V: Máte tendence ostatní v jejich práci opravovat? Třeba když znáte lepší možnosti, jak tu práci vykonávat, jestli je poštouchnete.

R: Asi záleží na kom, to to. **Snažím se nebýt vlezlá**, hele předělej to, pokud je to kolega, ale nějak o tom třeba diskutujeme, když je to třeba společný projekt. Um, nebo nějaký společný klient, tak tam to jako prodiskutovat, ale většinou ty role jsou nějak rozdělené, že si každý zodpovídá za tu svoji oblast. Takže, takže to je jeho zodpovědnost.

---

V: Cítíte se dostatečně motivována dokončit studium?

R: To je dobrá otázka, **v současné době asi ano**, ale uvidíme, až se vrátím do práce.

V: A řekla byste, že je to spíše vnitřní, že vy to chcete dokončit, anebo vnější, že na vás tlačí okolí, abyste to dokončila.

R: **Vnitřní, tam o okolí vůbec nejde**. To je o mě.

V: A co by se mohlo zlepšit z těch vnějších vlivů, aby se vaše motivace ještě zvýšila? Co by třeba katedra mohla udělat lépe.

R: Katedra jo, co by mohla udělat lépe. Já **úplně asi jako nevím**, co lépe, jelikož to je doktorandské studium. Takže tam **to je asi o penězích** a do jaké míry já budu schopná si snížit úvazek v práci a v rámci toho to jakoby zvládat finančně. S péčí o děti, jo tam to je asi o tom.

---

V: Poslední otázka, kdybyste se mohla vrátit úplně na začátek svého bakalářského studia, zvolila byste si tento obor znovu?

R: My jsme byli poslední magistři, jo, my jsme měli poslední pětiletku. Takže já nemám bakaláře, takže já bych musela všechno začínat od začátku. Um, **asi jo**, já jsem tak furt koketovala s psychologií a k tomu jsem se nedostala už předtím, ani teďka a-a já jak to... Ale jo, zvolila bych si specku, já ani **nevím, co bych jiného dělala**, manuálně nejsem moc zručná.

---

### Rozhovor 3 – respondentka R3

V: Jaký konkrétně studuješ obor?

R: Speciální pedagogiku

V: Forma vzdělávání.

R: Na magisterském a prezenčním.

V: A ročník.

R: První.

---

V: Přihlásila ses na vysokou školu hned po střední škole?

R: Ano.

---

V: A jaké byly tvoje hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: Protože jsem **nebyla stoprocentně rozhodlá, co bych chtěla dělat**. Byla jsem, teda měla jsem **vystudovaný jenom gympl** a věděla jsem, že s gymplem, um, nebudu dobře uplatnitelná na pracovním trhu. Takže jsem šla na vysokou školu.

---

V: Děkuju, a při nástupu do studia, měla jsi i jiné možnosti, kam ses hlásila?

R: **Ano**, ještě jsem se hlásila na učitelství v mateřských školách v Plzi a Ústí, kde jsem byla přijatá.

---

V: Co tě vedlo k výběru oboru speciální pedagogika?

R: Vedlo mě, **chtěla jsem teda pracovat s dětma**, proto jsem se hlásila na i na speciální pedagogiku i na mateřinky. A, chtěla jsem primárně tu speciální pedagogiku, protože jsem stále ještě **nebyla rozhodlá, co bych přesně chtěla dělat**, jenom jsem měla jako tu vizi, v jakém oboru by to bylo a s jakýma dětma by to bylo. Ale chtěla jsem mít prostě do budoucna ještě jako **dveře otevřené k více možnostem**, proto speciální pedagogiku jsem zvolila a dala jsem jí přednost před těma mateřinkami.

---

V: Jak ses dozvěděla o speciální pedagogice? Jestli jsi opravdu pátrala nebo tě k tomu někdo přivedl?

R: Um, to si už úplně nepamatuji, ale myslím, že to byla mamka, kdo mě jako, našel, že to existuje. A pak, pak jsem si to vlastně, pak **jsem se byla podívat v pedagogicko-psychologické poradně**, jak to vypadá práce speciálního pedagoga i logopeda, i psychologa v poradně. A, když jsem viděla, jak pracuje psycholog a jak pracuje speciální pedagog tak se mi víc líbilo, jak pracuje speciální, vlastně ta **práce speciálního pedagoga mě oslovila víc** a-a tak jsem to chtěla zkusit.

---

V: Pracuje někdo z rodiny v oboru speciální pedagogiky?

R: Ne.

V: Pracuje někdo jako pedagog?

R: Ano.

V: Máš vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď ty osobně, nebo někdo z tvé nejbližší rodiny?

R: Ne. Teda takhle, z rodiny ne samozřejmě jinak během studia jsem získala ty zkušenosti.

V: Jaké byly převažující reakce tvého okolí na výběr speciální pedagogiky? Když si jim to vlastně oznámila.

R: Um, nevybavuji si nějaké extra negativní, ani extra pozitivní, prostě to přijali jako hotovou věc, jenom teda vím, že taťka byl k tomu skeptický, celkově k oboru. Myslím si že, um, um, ne že by mě nepodporoval, ale nerozuměl tomu výběru.

V: Dobrá a máš tendence po dokončení studia studovat dále? V tvém případě tedy doktorandské studium?

R: Ne, ne.

V: Po dostudování, jakou pozici bys ráda zastávala?

R: Um, a-asi bych toho chtěla za život víc, ale po dostudování nevím přesně, upřímně. Líbí se mi práce, líbí se mi práce učitele v mateřské škole speciální, ale i vyložené i přímo poradce, um jakože v poradně, a i například, um poradce rané péče. To je všechno, co se mi líbí, ale jinak je mi to jedno.

V: Teď tady mám seznam určitých prací a poprosila bych tě, jestli mi u nich řekneš, jestli by sis sama sebe uměla na té pozici představit a když odpověď bude ne, tak proč. Takže první je školní speciální pedagog.

R: Ano.

V: Další je asistent pedagoga.

R: Ne, protože si myslím, že se vzděláním které budu mít, už můžu být přímo speciální pedagog a nemusím, vlastně nemusím dělat jenom asistentskou práci. Můžu zastávat vlastně práci, která je upřímně za větší peníze a máš tam větší svobodu. Nebo svobodu, spíš větší zodpovědnost i svobodu rozhodování například.

V: Počítá se tato odpověď i na osobní asistenci?

R: Ano.

V: Kdyby to šlo, v rámci tvého vzdělávání, tak pozice klinický logoped.

R: Ne.

V: Vztahuje se to i na školního logopeda?

R: Ano i na školního logopeda, já to teda nestuduji logopedii, ale i kdybych jí studovala tak, nechtěla bych, nechci jít tím směrem. Nemyslím si, že jsem na to vhodný adept, myslím si, že moje vyjadřování a můj ... jak to mám říct, no že nejsem na dobré úrovni, abych já sama mohla být logoped.

V: A poslední pozice je vychovatel.

R: Um, jenom jak se to myslí, vychovatel?

V: Třeba ve družině. Družina, kroužky.

R: V družině asi ne, v kroužkách to by se mi i líbilo, ale upřednostňuji pracovní dobu, která je dopoledne než odpoledne, což je vlastně i ta, i ten v družině. Spíš pracovat dopoledne.

---

V: Dobře děkuju, další otázka, jak bys sama sebe popsala? Jaké jsou tvoje hlavní charakterové rysy?

R: Um, to je těžká otázka, jako u pohovoru \*smích\*. Moje hlavní charakterové rysy. Tak myslím si, že jsem velmi svědomitá, pečlivá a um, někdy netrpělivá, záleží jak, v jakých případech, ale jo někdy jsem. Um, ale myslím si, že jsem spravedlivá, čestná a pravdomluvná.

---

V: Řekla bys, že se zajímáš v rámci studia více o zjištění nových informací nebo jenom dokončení vzdělání a získání titulu, aby teda byla ta lepší práce?

R: Samozřejmě chci mít co nejvíc informací a být co nejvíc připravená na ten reálný, vlastně život.

---

V: Jaký je tvůj hlavní přístup k učení? Učíš se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: Ne neučím se průběžně, opravdu mi to nevyhovuje. Učím se před zkouškou, zhruba no podle, um potřeb, ale bývá to tak pět dní před zkouškou.

---

V: Teď tě postavím před určitou situací, kdy si představ, že řešíš komplikovaný problém, opravdu komplikovanější než si kdy zažila a nevíš opravdu ani jak k němu přistoupit, nevíš jakýkoliv postup vůbec jak ho vyřešit. Dokážeš si představit, jaké by byly tvoje první kroky k jeho řešení?

R: A je to jako úkol pro speciálního pedagoga nebo jak?

V: Je to nějaký problém, opravdu obecně, třeba i v rámci vzdělávání, v rámci už práce. Opravdu komplikovaný problém obecně.

R: Co bych teda udělala jako první, nebo obecně co bych udělala.

V: Obecně jak bys začala.

R: No tak začala bych si vyhledávat informace na internetu, nakoupila si knížky a začala samostudium k tomu problému, abych měla od čeho se odpíchnout.

V: A jenom se zeptám, měla jsi někdy, nebo kdyby náhodou se něco takového stalo, máš pocit, že bys měla tendence vzdát to?

R: Záleží, jak bych byla motivovaná k tomu ho dokončit a jak moc by to bylo potřebné ho dokončit. Takže opravdu to nejde říct.

---

V: Jak přistupuješ k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: Um, snažím se je udělat vlastně, čím dřív tím líp. Chci, vlastně už na to nechci myslet, že je mám, chci ještě dokad mám čerstvé informace v hlavě tak to, a nápady po tom zadání úkolu, tak je chci sepsat a tak, mít to hotové. I kdybych to měla odevzdat za měsíc.

---

V: Opět tu mám situaci, při plnění nějakého úkolu zadaného kantorem jednotlivcům do skupiny, ale není to skupinová práce, ale můžete ho plnit společně. Vždy ti dám dvě možnosti a poprosím tě, jestli by sis vybrala vždy jednu z nich, která se k tobě víc hodí, kterou by sis častěji vybrala. První, s plněním úkolu začínám rovnou a rozdávám úkoly dalším, aby se ta práce rozložila, anebo vše si nejprve rozvrhu a připravím před samotným začátkem plnění.



R: No, **vše si nejprve připravím**, to zadruhé prostě.

V: Další možnost, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: **Své názory prosazují ostatním**.

V: Hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: Um, **kombinace obou**, nejde to? \*nejisté zasmání\*

V: Je to možnost, pokud opravdu to tak máš, tak ano. A poslední z možností, raději pracuji sama, anebo raději pracuji v týmu.

R: **V týmu**.

V: A tady tě poprosím, jestli bys to dokázala nějak zdůvodnit.

R: No takhle, já bych to specifikovala. V týmu například dvou lidí, to pracuji nejradši, když je ten druhý člověk stejně motivovaný jako já, stejně zapálený jako já a oba máme vlastně, umíme spolu spolupracovat. Když je to víc lidí už, a tím, že tam je víc lidí tak jsou **ti lidé jiní a mají jinou motivaci k tomu úkolu a tak, a jiný přístup**. Tak už se pracuje ve skupině kolikrát špatně, takže hodně záleží na tom, jak je velká ta skupina. Potom bych raději zvolila pracovat sama než ve velké skupině, kde se vlastně **ti lidé neznají a neví jak spolu pracovat**, ale takhle upřednostnila bych to sama. Ne že bych to nezvládla, určitě bych to zvládla.

---

V: Dobře děkuju a co ti na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: **Různorodost** mi přijde nejlepší, nejzajímavější to, že speciální pedagogika vlastně obsahuje všechny věkové kategorie, všechny typy postižení um, různé problémy. Prostě není to jednoduše práce.

V: A co ti přijde nejhorší?

R: Hm, nejhorší na speciální pedagogice. Asi někdy um, až vlastně přemíra té potřeby, ale řekla bych, že je to spíš na akademické půdě než v reálném životě, všechno říkat jakoby korektně. Ta **přehnaná korektnost** vlastně, no jakože, jsme jenom lidi, všichni, a není to špatně, není to vyloženě špatně a lidi to nemyslí vyloženě zle, když omylem řeknou autista a ne člověk s poruchou autistického spektra. Tak asi tak.

V: A kdyby si mohla specifikovat něco nejhoršího konkrétně na tom studiu?

R: Na studiu. Ach, no, na studiu speciální pedagogiky obecně, anebo tom, kde studuji já na Karlově univerzitě?

V: Co studuješ ty.

R: Tak asi to, že mám um, **musíme projít předměty, který nesouvisí**, alespoň zdánlivě to nesouvisí, um **se speciální pedagogikou**. I když by to někdo odůvodnil tak, určitě to někdy využijete, tak zatím jsme ten předmět nevyužili, ten co jsme měli například v prváku, jsem zatím jako, ty informace z něj si nepamatuji a nevyužila jsem je, takže asi k ničemu.

---

V: Další otázka, slyšela jsi někdy o syndromu pomocníka?

R: Ne.

V: Dobře, tak jenom ve zkratce vysvětlím. Syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že pomáhající se snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému. Pomáhám, abych nemusela dostávat pomoc. Teď tedy mám sérii krátkých otázek a díky nim zkusím zabrousit, jestli náhodou už u tebe není nějaký náznak toho syndromu, což neznamená nic negativního ani pozitivního, spousta lidí potřebuje alespoň základ syndromu pomocníka, aby vůbec mohl tu práci vykonávat. Takže první otázka, v dětství, byla jsi často chválena?

R: **Přiměřeně.**

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváš pochvalu?

R: \*krátká mezera\* **Ano.**

V: Vykonáváš některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: **Ne.**

V: Řekla bys, že se pohybuješ se ve stresovém prostředí?

R: **Ne.**

V: A máš připravenou určitou metodu, jak ten stres ventilovat, kdyby to přišlo?

R: **Ne.**

V: Ráda dáváš dárky ostatním?

R: **Ano, když vím, co jim dát.**

V: Ráda je přijímáš?

R: **Ano.**

V: A když nastane situace, že ti někdo dá dárek opravdu za žádné příležitosti, že jen tak přijde a dá ti dárek, jaké to v tobě hlavně vyvolá pocity?

R: \*krátká mezera\* Ty jo, tak **nadšení a vděk.** Vděk. Um, no jako vážím si toho, stalo se mi to, takže vážila jsem si toho a potěšilo mě to velmi.

V: Umíš si říct, co od ostatních chceš za dárek?

R: **Ano.**

V: Z trochu jiného soudku, pokud se při práci v týmu, stane, že tvůj kolega něco pokazí, kloniš se spíše k přímé konfrontaci či si to raději necháš pro sebe?

R: **Přímá konfrontace.**

V: A ta přímá konfrontace, byla by jenom mezi vámi dvěma nebo bys do toho vzala tu skupinu.

R: **Mezi námi dvěma.**

V: Máš tendence ostatní v jejich práci opravovat? Třeba když znáš lepší metody, jak tu práci vykonávat, nebo tu danou záležitost.

R: Asi ne, tendence vyloženě. Prostě **když se mě zeptají, tak ráda jim řeknu na to svůj názor,** ale že bych se v tom třeba musela pitvat to jako ne.

V: Tak teď opustíme syndrom pomocníka, cítíš se dostatečně motivována dokončit studium?

R: Ano.

V: A řekla bys, že je to spíše tvoje vnitřní, že to chceš dokončit nebo vnější, od okolí.

R: Určitě vnitřní.

V: Napadá tě něco, co by se mohlo zlepšit z té vnější stránky, například od katedry, školy, aby se tvoje motivace zvýšila?

R: \*dlouhá mezerka\* No asi ano. Um, jestli bych se měla vyjádřit přímo k, ke studiu teď navazujícího magisterského oboru, tak, je to, vlastně podstatná část toho, co probíráme je opakování. To není moc motivující k tomu se posunout dál a dopředu. Um, spousta z toho jsou základní věci a um, no, víc by se mi hodilo, asi bych očekávala na magisterské studiu víc praktických věcí, víc poradenských věcí, věci co jsme nedělali na bakaláři, takové jako odbornější věci. Takové víc, opravdu k povolání speciálního pedagoga, které využijeme.

---

V: Dobře, děkuju a úplně poslední otázka, kdyby ses mohla vrátit úplně na začátek oboru speciální pedagogiky, vybrala by sis ten obor znovu?

R: Ano.

#### Rozhovor 4 – respondentka R4

V: Jaký konkrétně studuješ obor?

R: Já studuji obor speciální pedagogiku.

V: A forma vzdělávání?

R: Jsem na bakalářském studiu, ve třetím ročníku prezenčně.

---

V: Přihlásila ses na vysokou školu hned po střední škole?

R: Přihlásila, ale nedostala jsem se tam, kde teď studuji. Ale studovala jsem rok v Ústí na UJEPu obor interkulturní germanistiku, ale protože mě to tolik nebavilo, tak jsem to po roce zkusila znova na tu specku a dostala jsem se, takže ...

---

V: Jaké jsou tvoje hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: Ty brávo, to je otázka. \*smích\* Jaký jsou moje hlavní důvody studovat vysokou školu. Tak si myslím, že v dnešní době je poměrně důležité mít vysokou školu, myslím si, že nám to může otevřít spoustu nových cest, můžeme poznat díky vysoké škole spoustu nových lidí, samozřejmě můžeme mít nové kontakty. Myslím si, že k té práci, kterou já chci dělat, tak vysoká škola je poměrně nutná, takže \*smích\* to je další aspekt. A já jsem vlastně vždycky myslela, že bych chtěla studovat vysokou školu, mě jako studium baví, baví mě se učit takže ...

---

V: Při nástupu do studia, konkrétně tedy potom, co jsi přešla na specku, měla jsi i jiné možnosti, kam ses hlásila?

R: Jo měla jsem tu specku ještě v Ústí.

---

V: Co tě vedlo k výběru oboru speciální pedagogiky?

R: Já jsem dlouho nevěděla, já jsem byla teda na gymniju všeobecném předtím. A dlouho jsem nevěděla, co bych tak jako chtěla dělat, věděla jsem teda vždycky, že jsem humanitním směrem. To

jsme vlastně si volili ve škole různé semináře, takže pro mě humanitní směr určitě. Vždycky jsem milovala jazyky, proto vlastně jsem předtím i studovala chvíli tu němčinu, ale chtěla jsem asi **dělat něco, co má pro mě smysl**, zároveň už od prváku na gymplu **dělám dobrovolníka v nemocnici** na dětském oddělení. Ta pedagogická fakulta tu máme tak nějak v rodině, protože **mamina je učitelka** na střední škole, **teta je učitelka** na základce takže, takže asi takhle nějak. Chtěla jsem prostě **dělat něco, co by mělo smysl** a potom jsem se teda dostala k tomu, že existuje logopedie, brácha vlastně chodil na logopedii ve školce, takže jsem se jako rozhodla, že bych to mohla vyzkoušet a bylo skvělé, že vlastně ta specka nebyla ještě přímo logopedie, ale byla to specka jako balíček vlastně všech těch postižení, takže jsem si mohla tak jako zkusit, co by mě teda zajímalo víc.

V: Už jsi tedy řekla, že někdo z rodiny je pedagog, ale je někdo z rodiny speciální pedagog?

R: **Ne**. Speciálního pedagoga nemáme žádného v rodině.

---

V: Děkuju za odpověď, další otázka. Máš vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď ty osobně, nebo teda někdo z tvého nejbližšího okolí?

R: **Jo, sestřenice má autismus a je nevidomá**. A já jsem vlastně, my máme skvělé vztahy v rodině, vždycky jsme se vídali, vídáme se poměrně často a pravidelně. Takže možná mě to taky trochu ovlivnilo v tomhle směru.

---

V: Jaké byly převažující reakce tvého okolí na výběr speciální pedagogiky?

R: U mě **super všechno**. Já mám skvělou rodinu, já si myslím, že **by mě podpořili**, ať bych chtěla studovat, co bych chtěla tak by mě podpořili. Takže pozitivní reakce.

---

V: Máš tendence po dokončení studia studovat dále?

R: **Jo**, navazující magistr, bych určitě chtěla a právě bych chtěla ten směr logopedie surdopedie.

---

V: Přímou po dostudování, když tedy budeme počítat magistra, jakou pozici bys ráda zastávala? Co by byla tvoje ideální pozice?

R: No, já v tomhle **ještě teda nemám úplně jasno**. Mě docela zaujalo, jako klinická logopedie, takže možná bych to směřovala takhle trochu výš. Ale poslední dobou se **začínám zajímat ještě o surdopedii** a znakuju, teďko druhým rokem se učím znakový jazyk, takže to mě hodně baví. Tam je potom důležitý samozřejmě, kde budu do budoucna chtít bydlet a přece jenom myslím si, že ten logoped, já jsme z menšího města, takže ta logopedie se tady víc jakoby, užívá než ta surdopedie. Ale myslím si že, nebo zatím to **směřuji na toho klinického logopeda** a určitě bych chtěla pracovat někdy jako logoped.

V: Teď tu mám seznam určitých prací, tak bych tě poprosila, jestli bys mi u nich dokázala říct, jestli by sis sama sebe na nich uměla představit. Když ne, tak proč. První je školní speciální pedagog.

R: **Asi jo**, asi se tam umím představit.

V: Další je asistent pedagoga.

R: **Toho momentálně i dělám**.

V: Osobní asistent.

R: Osobního asistenta **asi ne**, asi spíš mě to úplně neláká tohle to, a hlavně osobní asistence je dost často i u dospělých lidí a u starších a já bych se asi spíš chtěla profilovat na děti.

V: Další je klinický logoped.

R: Tak to určitě.

V: Další je školní logoped.

R: Jo jo, to si myslím, že jo.

V: A poslední je vychovatel.

R: Vychovatel asi ne. Já jak dělám toho asistenta pedagoga, vlastně na škole pro sluchově postižené v Praze, tak tam vlastně jsem s těma dětma i ve družině, částečně a mě by to asi nebavilo být úplně vychovatel. Jako není to úplně ten program, ty hry a to asi úplně ne.

---

V: Další otázka, jak bys sama sebe popsala? Jaké jsou tvoje hlavní charakterové rysy?

R: To je těžký tohle. To by měl dělat někdo jiný, někdo za mě. \*smích\*

V: To je právě, co bys na sobě vyzdvihla.

R: Myslím si, že jsem trpělivá, někdy teda až moc. Myslím si, že jsme poměrně empatická. No, ale jsem třeba bordelář, to jsou asi ty negativní no, chodím hodně jako pozdě, no, ale asi tu trpělivost bych vyzdvihla jako úplně nejvíc. A ještě že třeba umím poměrně dobře jako naslouchat, bych řekla.

---

V: Řekla bys, že se při studiu zajímáš více o zjištění nových informací anebo čistě o dokončení vzdělání tak jak je a získání titulu?

R: Určitě se zajímám o zjišťování těch informací, protože to je důležitý, aby se člověk i dále vzdělával, i vlastně když dokončí tu školu. Tak si myslím, že je pořád důležité aby si zjišťoval další a další informace.

---

V: Jaký je tvůj hlavní přístup k učení? Učíš se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: Učím se, jak co, většinou předměty, které mě nebaví tak ty se učím až potom, před zkouškou. Ale zase nenechávám to úplně na poslední chvíli, jakoby snažím se fakt, abych to ovládala, takže, takže ale ve zkouškovém spíši. Ale věci, které mě baví což je třeba řečové postižení, tak to se snažím učit průběžně.

---

V: Dobře a teď tě postavím před určitou situací, kdy řešíš opravdu komplikovaný problém, komplikovanější než kdy jindy, kdy nevíš ani jak k němu přistoupit, ani postup jak začít. Jaké by byly tvoje první kroky k jeho řešení?

R: Tak asi bych si o tom zjistila co nejvíc informací, o tom problému, a případně kdybych třeba nevěděla, jak ho mám řešit, tak bych si zjistila, na koho se můžu obrátit, kdo by mi s tím jakoby pomohl s tím problémem.

---

V: Jak přistupuješ k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: Je to dost podobné jako u těch zkoušek, pokud mě to baví, nebo je to něco co mě zajímá, takže pokud mám třeba, já nevím seminárku napsat, ale zajímá mě toto téma, tak jí klidně udělám hned, jakmile jí dostanu, nebo třeba do týdne a odešlu ji s předstihem. Pokud jsou to věci, které mě tolik nebaví, tak jsem schopná je dělat až třeba týden před odevzdáním.

---

V: Dobře děkuju. Teď tu mám situaci, kdy se jedná o plnění nějakého úkolu zadaného kantorem jednotlivcům do skupiny, ale není to skupinová práce, ale můžete ho plnit společně. Vždy ti dám dvě možnosti a poprosím tě, jestli by sis vybrala vždy jednu z nich, která se k tobě víc hodí, kterou by sis

častěji vybrala. První možnost, s plněním úkolu začínám rovnou a rozdávám úkoly dalším, anebo vše si nejprve rozvrhu a připravím před samotným začátkem plnění.

R: **Nejdřív si to připravím, rozvrhu a potom začínám.**

V: Druhá možnost, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: \*tichý povzdech a smích\* Já bych potřebovala nějakou cestu mezi. Není tam?

V: I to je dobrá odpověď. Takže **tedy občas, záleží na situaci?**

R: Přesně tak.

V: Další možnost, hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: **Asi taky záleží na situaci.**

V: A poslední, raději pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: **Raději pracuji v týmu.**

V: A tady tě poprosím, jestli bys to dokázala zdůvodnit.

R: Myslím si, že **víc hlav, víc ví**, anebo, vlastně když se jedná o nějaký problém o kterém třeba vím hodně a věděla bych jak ho vyřešit, tak si myslím, že někdo **může přijít** třeba **s trochu lepším řešením**, že vlastně obě dvě řešení třeba jsou správné té situace, ale může mít, já nevím, že to bude rychleji vyřešené, třeba tím jeho způsobem. Nebo takhle, **určitě si nechám ráda poradit.**

---

V: Další otázka, co ti na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: Myslíš jako konkrétně u nás na fakultě?

V: Konkrétně na studium speciální pedagogiky, takže pokud znáš i něco jiného celkově na studiu, tak i to.

R: Mě třeba hrozně baví na studiu specky **ty praktické věci**. Obecně jako semináře, kde si můžeme, vlastně **vyzkoušet různé věci prakticky**, nebo seznámíme se s těmi pomůckami, které třeba ty lidi zrovna, se zrakovým postižením a podobně využívají. Nebo vyzkoušeli jsme si vlastně odpoledne v Praze na vozíku v týmech, to je výhoda. To mě hodně baví tohle to a jinak já si myslím, že naše fakulta je skvělá v tom, že má i ten **fakultní život**, není to jenom o tom studiu, ale jsou tam třeba i **spolky**, kterého jsem taky účastníkem, teda kterého se taky tak nějak účastním, takže, takže tak no.

V: A z druhé strany mince, co ti přijde nejhorší na tom studování?

R: **Bere to určitě spoustu času, energie** a myslím si, že spousta lidí třeba může mít **problém s financemi**. Obecně tedy, studium vysoké školy, nejenom té specky, tak je to hodně náročné na finance si myslím.

V: A kdyby si mohla vyzdvihnout něco nejhoršího konkrétně na studování speciální pedagogiky.

R: Myslím si, že to je obor poměrně dost, takový, který může člověka **psychicky zatížit**, kdy potom vlastně zažije i nějakou tu praxi. Myslím si, že opravdu jenom sedíš ve škole a přijímáš nějaké ty teoretické znalosti tak asi úplně ne, to jakoby, člověk se něco naučí, že jo a tak. Ale potom když jdeš do té praxe tak třeba zjistíš, jak to opravdu je, nebo jak opravdu ty lidi vypadají. A mě osobně, třeba já bych taky s některými skupinami pracovat nemohla, protože třeba vím, že mi jich je hrozně líto,

když je vidím, jako v reálu. A to by mi nemělo být, měla bych je prostě brát tak jak to je, takhle to je a pracovat s nimi, ale taky s **některými skupinami to nezvládám psychicky**. Takže třeba tohle si myslím, že může i někoho odradit trošku od té specky.

---

V: Dobře, děkuju a slyšela jsi někdy o syndromu pomocníka?

R: Tuším, že jsem to někde zaslechla, ale úplně si nevybavím co to je.

V: Vysvětlím ve zkratce. Syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že pomáhající se snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému. Takže teď budu pokládat sérii krátkých otázek, které na toto téma navazují. První otázka, v dětství, byla jsi často chválena?

R: **Často asi ne.**

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváš pochvalu?

R: \*um um – **vyjádření nesouhlasu** \*

V: Vykonáváš některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: \*um um – **vyjádření nesouhlasu** \*

V: Řekla bys, že se pohybuješ ve stresovém prostředí?

R: **Řekla bych.**

V: A jak ten stres ventiluješ?

R: Sportem.

V: A jestli můžu tak nějak konkrétněji? Sportem, třeba jenom cvičení nebo běhání?

R: **Běhání.** Asi nejspíš běhání, nejmíc.

V: Ráda dáváš dárky ostatním?

R: **Miluji dávat dárky ostatním.**

V: Ráda je přijímáš?

R: **Jo.**

V: A když nastane situace, že ti někdo dá dárek bez žádné příležitosti, že jen tak přijde a dá ti dárek, jaké to v tobě hlavně vyvolá pocity?

R: Tak určitě budu překvapená, ale určitě jako **mile, pozitivně překvapená**. A ráda ho přijmu ten dárek, beru to tak, že ten člověk mi ten dárek dává, protože chce, zřejmě teda ne protože musí, že jo, když nic neslavím, takže ho ráda přijmu.

V: Umíš si říct, co od ostatních chceš za dárek?

R: \*Uhm – **vyjádření souhlasu** \* Ale ráda se nechám překvapit, takže ...

V: Pokud se při práci v týmu, stane, že tvůj kolega něco pokazí, kloníš se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháš pro sebe?

R: **Asi přímou konfrontaci.**

V: A jde o přímou konfrontaci s ním, nebo konfrontaci celkově ve skupině?

R: Já si myslím, že **se to klidně může rozebrat v té skupině**. Tam jde asi o to, jestli bych si toho všimla jenom já, že on udělal tu chybu, nebo jestli si toho všimne víc lidí. Asi záleží, jak velká by ta chyba byla, ale určitě, neberu to jako nějaké lynčování v té skupině, to vůbec. Prostě říct, že byl nějaký problém, a že se to může nějak vyřešit.

V: Máš tendence ostatní v jejich práci opravovat, třeba když náš lepší cestu jak něco řešit?

R: **Občas jo.**

---

V: Dobrá moc děkuju a teď, cítíš se dostatečně motivována dokončit studium?

R: \*Uhm - vyjádření souhlasu\* **jo.**

V: A cítíš, že se jedná spíše o tvoje vnitřní motivace, nebo vnější od okolí?

R: Myslím si, že spíš **moje vnitřní**. Určitě, určitě vidím, že samozřejmě **rodiče, že mají očekávání**, že studium dokončím a tak, ale myslím si, že to hlavně dělám kvůli sobě.

V: Co by se mohlo zlepšit, z té vnější stránky, aby se tvoje motivace ještě zvýšila? Třeba na katedře, nebo na škole?

R: Ty brd'ó. To asi ne, **asi mě teď nic nenapadá**. Já jsem fakt jako spokojená, já musím teda říct, že mám jako skvělou rodinu, podporující. Jak říkám, na fakultě **jsem ve spolku**, takže kromě toho studia vlastně i spolkový život tak nějak mám. Takže já **jsem fakt spokojená**.

---

V: Kdyby ses mohla vrátit úplně na začátek svého studia, zvolila by sis obor znovu?

R: **Určitě**

## Rozhovor 5 – respondentka R5

V: Jaký konkrétně studuješ obor?

R: Jo, tak tento, teď jsem na navazujícím magisterském češtinu a speciální pedagogiku, mám teda dvouobor. Teda se zaměřením na vzdělávání.

V: A forma vzdělávání prezenční?

R: prezenční no.

V: A v jakém ročníku?

R: Ve druhém.

---

V: Přihlásila ses na vysokou školu hned po střední škole?

R: \*uhm – znamení souhlasu\* **jo, jo.**

V: Takže tam nebyla žádná mezera, rovnou si věděla, že chceš jít dál.

R: Ano, šla jsem rovnou hned po maturitě.

---

V: Dobře, děkuji. Další otázka, jaké jsou tvoje hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: \*hm – delší zamyšlení\* Hlavní důvody. No, jako úplně, přiznám se, že jsem úplně **nevěděla po střední škole jako, co** bych, co bych měla dělat, ale, což byl taky jeden z důvodů. Ale asi hlavní důvod byl ten, že jsem se **chtěla** v něčem, **v něčem vzdělat**, no. Chtěla jsem prostě z něčeho, z něčeho mít



vzdělání, zaměřit se na něco, na něco víc prostě. Asi jako i v rámci nějaký **mý seberealizace** a samozřejmě i ten další důvod je, abych mohla **konat to povolání**, že jo, protože ten učitel je profese, kde bez titulu člověk úplně nemůže fungovat, no, takže asi tak.

---

V: Při nástupu do studia, měla jsi i jiné možnosti, kam ses hlásila?

R: Um **jo**, hlásila jsem se na, i na jiný obor, jako na jiný školy, ale všechno to teda bylo učitelství. Ale jako na specku jsme se hlásila jenom sem, jinam ne.

V: A hlavní důvod, proč sis vybrala tuhle možnost a ne ty ostatní?

R: Um, asi, asi ten obor, asi **nejvíc mi vyhovovala ta kombinace** českého jazyka a speciální pedagogiky, nebo alespoň jsem si to asi myslela tu dobu, v té době.

---

V: A máš tedy nějaký hlavní důvod proč speciální pedagogika?

R: \*krátká mezera\* No jako já jsem **hlavní důvod neměla**, protože já jsem chtěla **studovat češtinu a nevěděla jsem jaký druhý obor k tomu zvolit**. A ta, speciální pedagogiku jsem si vybírala spíš intuitivně, protože se mi líbila ta práce s jednotlivcema ve třídě, takže já jsem úplně jako hlavní důvod, že bych třeba chtěla dělat toho speciálního pedagoga, jsem neměla. Ale spíš **mě asi zajímal ten obor**. Chtěla jsem se vzdělat v tom oboru.

---

V: Dobře děkuju. Dále, pracuje někdo z rodiny ve speciální pedagogice?

R: **Ne**.

V: Ne. A někdo jako pedagog?

R: Pedagog **jo**.

---

V: Máš vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď ty osobně, nebo někdo z blízké rodiny?

R: Se zdravotním postižením, teď má teda brácha přítelkyni ta má tělesné postižení, ale tak to není jako, není úplně rodina. Jinak se zdravotním postižením **nej** takže asi ne ...

---

V: Dobře děkuju. Máš tendenci, po dokončení studia studovat dál?

R: No tak teďka vlastně, kdybych dostala toho magistra, tak potom, jako vyloženě vysokou školu už vím, že určitě, **určitě ne**. Ale chtěla bych se pak **dovzdělávat třeba v nějakých kurzech**, to jo, ale že bych šla na bakaláře, nebo, tak to už určitě ne.

---

V: Dobře. Další otázka, po dostudování, jakou pozici bys ráda zastávala?

R: Já bych chtěla asi být češtinář, primárně, takže **učitel českého jazyka** no.

V: Teď tady mám seznam určitých pozic, které se tedy vztahují ke speciální pedagogice, a poprosila bych, jestli bys mi k nim řekla, jestli by sis je uměla představit a kdyby ne, tak proč. První je školní speciální pedagog.

R: Ještě jednou poprosím, teď se mi to seklo.

V: První pozice je tedy školní speciální pedagog.

R: No, jako pokud bych měla dělat na celý úvazek jenom toho speciálního pedagoga, tak to **asi ne**. To si jako úplně představit nedokážu, protože jako asi, asi se na to necítím úplně kvalifikovaná, upřímně.

Jako na to, že jsem v pátém ročníku, tak mi to studium nedalo tolik, abych si jako myslela, že bych to zvládla.

V: Dobře, děkuju za odpověď. Další je asistent pedagoga.

R: Jo, to si umím představit.

V: Osobní asistent.

R: Asi taky.

V: Kdyby to šlo, tak klinický logoped.

R: To ne, to bych nedávala. To už je jako, zaprvé asi si myslím, že bych to nevystudovala, ale už by to bylo pro mě hodně náročný. Ta profese, jako tam, tam už, tam už hodně vstupuje i ta, taková ta role zdravotníka a tam do toho už se úplně, bych se úplně v tom necítila v té roli.

V: A poslední je vychovatel.

R: To taky si umím představit.

---

V: Děkuju, další otázka, jak bys sama sebe popsala? Jaké jsou tvoje hlavní charakterové rysy?

R: \*uhm – znamení souhlasu\* Já bych se popsala sebe, hodně jako introverta, jako uzavřeného člověka, který ale zase potřebuje nějaké kamarády, takže já jsem takový ten typ člověka, která jakoby není moc společenský, ale mám kolem sebe uzavřený okruh lidí a rodiny, se kterými trávím hodně čas. Ale taky ráda čas trávím sama se sebou, ráda čtu, takže jsem schopná být zalezlá třeba i tři dny doma \*smích\*. A jsem taková docela, docela hloubavá bych řekla, hodně, hodně nad věcmi přemýšlím. No možná, možná trošku i poučuju, občas jako že dokážu být i panovačná, ale jako ... Hodně jsem taková melancholická, bych řekla, mám, mám jako sklon trošku, trošku občas k negativním náladám, trošku takové jako vykyvy. Kdybych opravdu jako měla říct, tak nejvíc mě, nejvíc mě charakterizuje ta introverze a ta melancholická tí nálady.

---

V: Dobře děkuju, řekla bys, že se v rámci výuky zajímáš více o zjištění nových informací anebo čistě o dokončení vzdělání abys mohla vykonávat tu práci?

R: Já bych řekla, že se zajímám o informace, ale jako spíš v českém jazyce, ve speciální pedagogice ne. Takže, \*smích\* nevím přesně, jak je to tady myšleno. Ale v rámci celku se zajímám o ty informace.

---

V: Jaký je tvůj hlavní přístup k učení? Učíš se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: Jako k učení vyloženě k těm zkouškám, nebo i k seminárkám a jako i celkově?

V: I k seminárkám, je to spíš přístup k něčemu zadanému a víš, že na konci bude nějaký výstup, tak jestli je to průběžné nebo těsně před.

R: Já určitě průběžně, já se i snažím dělat ty věci hodně dopředu, takže, nejsem takový ten typ na poslední chvíli, nemám to ráda.

V: Takže v rámci dlouhodobě zadaných úkolů, třeba když řekneme měsíc dopředu, tak si je taky děláš předem?

R: \*hm- znamení souhlasu\* Dělán no. Většinou jo.

---

V: Dobře děkuju. Teď tě postavím před určitou situaci, kdy řešíš nějaký vážně komplikovaný problém, komplikovanější než kdy jindy, kdy nevíš ani jak k němu přistoupit, ani jak ho pořádně uchopit, abys ho mohla začít řešit. Jaké by byly tvoje první kroky k jeho vyřešení?

R: Já bych asi primárně šla **do nějakých zdrojů, buď do internetových anebo do knižních**. Spíš samozřejmě nejdřív asi na internet, protože je to, je to přístupnější. A tam bych se snažila něco vyčíst.

---

V: Děkuju, teď tu mám další situaci, kdy ti vždy nabídnu dvě možnosti v rámci plnění zadaného úkolu profesorem jednotlivcům do skupiny, ale není to skupinová práce, ale můžete ho plnit společně. Poprosím tě, jestli si vždy vybereš jednu z možností, která se k tobě lépe hodí. První možnost, s plněním úkolu začínám rovnou a jsem iniciativní v rozdávání úkoly dalším, anebo vše si nejprve rozvrhu a připravím před samotným začátkem plnění.

R: \*uhm – znamená souhlasu\* Asi to druhé, já jako, já jsem takový ten typ, že si nejdřív, **ráda si o tom cokoliv zjistím a pak teprve začínám**.

V: Další možnost, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: \*hm – znamená zamyšlení\* No u mě teda hodně záleží jako na kolektivu, kdo by tam byl, ale ráda, **ráda jako prosazuju názor**. Když si myslím, že jako, že mám pravdu, tak jo. \*smích\*

V: Další možnost, hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: Spíš, spíš to druhý. Já jako ... v něčem jako taky jsem ráda kreativní, ale **radši mám tu jistotu**, toho, že to udělám správně.

V: A poslední, raději pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: \*krátká mezera \*uhm – znamená zamyšlení\* Asi, **asi spíš sama**. Já jako jsem taková, když mi **na tý práci záleží, že si to ráda udělám po svém**

---

V: Dobře, děkuju. Další otázka, co ti na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější? Když tedy budeme brát ten tvůj dvouobor.

R: Nejzajímavější. Asi, asi **ty situace**, ke kterým se jako člověk může dostat a ještě když vidí, že to někde funguje, třeba na nějaké škole tak si opravdu člověk jako **uvědomuje tu svou užitečnost**, jak, jak někomu může zpestřit ten život, jak může toho druhého udělat šťastným a pomoci někomu. To mi přijde na tom takové jako, takové opravdu nejhezčí na tom oboru, to studovat, že prostě **můžeme někomu pomoci a být prospěšní**.

V: Děkuju a z druhé strany mince, co ti přijde nejhorší, zase na speciální pedagogice?

R: No jako na studiu?

V: Ano na studiu.

R: **Koncepce oboru** na té vysoké škole co studuji, protože s tím jak ... Takhle, **kvalita studia**. To je, to je podle mě nedostatečný, nejsem s tím spokojená.

---

V: Dobře děkuju, teď se zeptám, slyšela jsi někdy o syndromu pomocníka?

R: Ne.

V: Dobře, tak jenom ve zkratce. Syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že pomáhající se snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od

zodpovědnosti k sobě samému. Raději pomáhám, abych nemusel pomáhat sám sobě. Teď tu mám sérii krátkých otázek a poprosím tě zase, jestli bys k nim něco mohla i rozvést. První otázka, v dětství, byla jsi často chválena?

R: Řekla bych, že **spíš ne**, asi.

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváš pochvalu?

R: \*krátká mezera\* Je to příjemné, když mě někdo pochválí. **Jako jo**, je to fajn.

V: Vykonáváš některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: **To bych neřekla**.

V: Dobře, řekla bys, že se pohybuješ ve stresovém prostředí?

R: **Ne**.

V: Ne, a kdyby jo, nebo pokud by ses do něj někdy dostala, jak ho ventiluješ?

R: \*hm – znamení zamyšlení\* Já, já ho jako ... Záleží, dřív, dřív jsem ho **ventilovala, že jsem jedla**. Teď ho **ventiluju tím, že během**, takže ... \*smích\* Takže takové dva paradoxy. \*smích\*

V: \*smích\* Děkuju, další otázka, ráda dáváš dárky ostatním?

R: **Ne moc ne**.

V: A ráda dárky přijímáš?

R: **To jo**. \*smích\*

V: A když nastane situace, že ti někdo dá dárek bez žádné příčiny, prostě jen tak, jaké to v tobě hlavně vyvolá pocity?

R: Asi takovou **rozpačitost**, trošku. Nejsem na to úplně, úplně zvyklá. **Nevěděla bych, jak se mám zachovat**.

V: Jo dobře, a umíš si říct, co od ostatních chceš za dárek?

R: **Asi jo**, jako pokud je to nějaký, mě blízký člověk, tak jo.

V: Dobře děkuju, další, pokud se při práci v týmu, stane, že tvůj kolega něco pokazí, kloníš se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháš pro sebe?

R: Spíš si to asi, **raději nechám pro sebe**.

V: A máš tendence ostatní v jejich práci opravovat, třeba když náš lepší metodu jak něco řešit?

R: \*uhm – znamení zamyšlení\* **Jo, jako když si to myslím, tak, tak to řeknu**.

---

V: Děkuju, teď z jiné strany, cítíš se dostatečně motivována dokončit studium?

R: \*uhm – znamení zamyšlení\* Jako motivována vnitřně, jako vnitřní motivace nebo vnější od ostatních?

V: Obojí, jedno i druhé.

R: Já bych řekla, že **jo**.

V: \*uhm – znamení souhlasu\* \*vyčkávání na další odpověď\* Dobře, a co by se mohlo zlepšit, spíše tedy z té vnější stránky, v rámci tedy třeba katedry, aby se tvoje motivace ještě zvýšila?

R: Já bych řekla asi celkově ta koncepce teda, té speciální pedagogiky a což samozřejmě teďka nejde, ale víc to propojit s tou praxí no, asi jako, víc s tou realitou, protože teďka mi to přijde hodně hodně teoretický to studium.

---

V: Dobře děkuju a poslední otázka, kdyby ses mohla vrátit úplně na začátek svého vysokoškolského studia, zvolila by sis obor nebo tedy dvouobor znovu?

R: Asi ne, já bych, určitě bych šla znova na češtinu, ale asi bych zvolila jiný, ten druhý obor. Asi jazyk no.

V: A právě kvůli tomu, jak je speciální pedagogika koncipována?

R: \*hm – znamení souhlasu\* Kvůli té kvalitě studia a asi jsem celkově zjistila, že prostě k té češtině mám mnohem blíž, no. Jako úplně jsem, já jsem to volila intuitivně a úplně jsem k tomu oboru jako nepřičichla, abych řekla pravdu no.

## Rozhovor 6 – respondentka R6

V: První otázka, jaký konkrétně studuješ obor?

R: Takže, studuji teď aktuálně první ročník navazující magisterské studium logopedie, univerzita Karlova.

V: A forma vzdělávání?

R: Prezenční.

---

V: Přihlásila ses na vysokou školu hned po střední škole?

R: Ano.

---

V: Jaké byly tvoje hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: \*uhm – znamení údivu\* Tak, asi jako, že s vysokou školou, um, budu mít nějaký jako zaměření ještě jako větší, protože já už jsem to teda měla na střední, proto jsem studovala pedagogickou střední školu, ale jak mě zajímala ta tematika dětí, nebo spíš tý dětský populace, tak jsem se chtěla o tom dozvědět jako ještě víc. Takže jsem proto šla na vysokou, protože tam jsou už jako odbornější, prostě přednášky a tak. A taky kvůli, jako penězům no. \*smích\*

---

V: Při nástupu do studia, měla jsi i jiné možnosti, kam ses hlásila?

R: Já jsem se hned po střední hlásila, jak na speciální pedagogiku na různé vysoké školy, vlastně, téměř všude, kde to šlo, takže Hradec, Brno, Olomouc. A dala jsem si ještě jednu takovou, jako záchranu na ještě jiný obor a to tělesnou výchovu na univerzitě Karlově. A vlastně ta specka mi nevyšla a dostala jsem se právě na ten tělocvik, takže jsem studovala rok tělocvik, ale potom jsem se zase hlásila, po tom roce na specku a teprv jsem se dostala.

---

V: Dobře děkuju, a jestli tě napadnou konkrétní důvody, proč sis vybrala tu specku?

R: No, my jsme na tý pedagogický střední škole měli praxe ve školce a mohli jsme si vybírat, jakou jsme chtěli školku a mě zajímalo u těch dětí, hlavně ty řečové vady, kde jsem se s tím setkala. Pak mě to nějak tak chytlo, ta práce s nima a vlastně, že je posunout z tý řeči, takže proto já jsem věděla, že jako bych chtěla tu logopedii přímo. No a k tomu, nebo tou cestou jsem se dostala, že musím

vystudovat speciální pedagogiku. Ale zajímalo mě i jako jiný vady, různé ty syndromy jako, proč vlastně vznikají a co jako způsobují.

---

V: Dobře děkuju. Další otázka, pracuje někdo z rodiny v oboru speciální pedagogiky?

R: Ne z rodiny.

V: Ani jako pedagog?

R: No, hodně přes koleno pracuje známá jako učitelka v mateřské škole.

---

V: Dobře a máš vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď ty osobně, nebo někdo z blízké rodiny?

R: Jo, můj strejda je zdravotně postižený tělesně a mentálně trochu. Ale jinou asi nemám zkušenost, no to ne, jenom takhle.

---

V: Dobře a teď, máš tendence, po dokončení magisterského studia studovat dál?

R: No, jako vize by byla. Uvidíme, jak to půjde, protože ta, vlastně po tý logopedii bych chtěla do toho postgraduálního studia, přes asociaci klinických logopedů a to je docela časově i finančně náročný. Ale jako jo, vize ta jako je a chtěla bych.

---

V: Dobře děkuju. Teď tady mám seznam určitých pozic, a poprosila bych tě, jestli bys mi k nim řekla, jestli by sis sama sebe na nich uměla představit. První je školní speciální pedagog.

R: \*um – znamená zaváhání\* To bych si asi uměla představit.

V: Další je asistent pedagoga.

R: To moc ne, protože ty už jsou, ty už řeší hodně ty předměty jako přímo s těma dětma a já si jako nepříjdu jako odborník přes různý množství předmětů. Myslím si, že bych neuměla poradit správně. Bála bych se, že budu jako chybovat v tomhle.

V: Další je osobní asistent.

R: Jo, to by mě taky bavilo, pracovat konkrétně s jedním.

V: Další je tedy klinický logoped.

R: A tak to je jasny. \*smích\*

V: Školní logoped?

R: Jo to by mě taky bavilo. Hlavně v tý mateřské škole no.

V: A poslední je vychovatel.

R: Vychovatel moc ne. To, to myslíš jako družinu, že jo, asi.

V: Ano, třeba.

R: No tak, to já jsem si zkusila a to mě moc jako nebavilo. Že se tam s nima nic moc jako nedělá.

V: Dobře, a když už vím, že směřuješ k té logopedii. Jaká by byla tvoje úplně ideální pozice po dostudování.

R: Klinický logoped ve své soukromé ambulanci.

---

V: Dobře, děkuju. Teď, jak bys sama sebe popsala? Jaké jsou tvoje hlavní charakterové rysy?

R: Jéžíš marja. \*smích\* Tak asi, **hodná**, \*smích\* pak asi hodně **cílevědomá, skromná a tolerantní, přátelská**. Třeba takhle.

---

V: Dobře děkuju, a řekla bys, že při studiu se zajímáš více o zjištění nových informací anebo čistě o dokončení vzdělání tak jak je?

R: No tak, popravdě. \*smích\* Popravdě, moc ne, sem tam, když mě zaujme nějaký článek, který se, ale musí se to vyloženě týkat fakt jenom tý logopedie, která fakt hodně zajímá. Ale jinak, že bych si zjišťovala třeba něco o medicínský propedeutice, co teď máme za předmět, jako ještě navíc, tak to ne teda. No, **jenom to co musíme**. \*smích\*

---

V: Dobře děkuju. Jaký je tvůj hlavní přístup k učení? Učíš se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: Učím se, jako ne úplně strašně těsně před zkouškou, jako úplně na krop, ale většinou mám **třeba tak týden před zkouškou**, že se začnu učit. To si myslím, že je tak akorát. Ale průběžně během semestru to ne teda. \*smích\*

---

V: Dobře děkuju. Teď tě postavím před určitou situaci, kdy bys řešila nějaký vážně komplikovaný problém, komplikovanější než kdy jindy, ve kterém si opravdu nevíš rady ani vůbec nevíš jak k němu vůbec přistoupit. Jaké by byly tvoje první kroky k jeho vyřešení?

R: Jo. \*uhm – krátké zamyšlení\* No, nevím kolik bych na to měla času, jako jestli bych musela hned začít řešit v té aktuální situaci, tak bych se asi **řídila instinktem**. Ale kdybych měla nějaký problém, který vím, že můžu vyřešit třeba až za den, tak bych se asi **poradila s někým**.

V: A s někým, jako třeba po internetu nebo s někým expertem?

R: No, to asi záleží hodně na tom problému. To bych hledala **někoho odbornějšího**, kdo, kdo bude vědět, o co jde, a asi spíš nějakého toho experta.

---

V: Dobře a teď, jak přistupuješ k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: Začnu ho řešit tak **v polovině té doby**.

V: A vyřešíš ho naráz?

R: \*no – prodloužené zaváhání\* No to bych řekla jak kdy, jak který úkol.

---

V: Dobře a teď tu mám sérii otázek na situace, kdy ti vždy nabídnu dvě možnosti a poprosím tě, jestli si vždy vybereš jednu z možností, která se k tobě lépe hodí. A je to situace, kdy kantor zadá úkol jednotlivcům, ale můžete ho plnit dohromady jako skupina. První možnost, s plněním úkolu začínám rovnou a jsem iniciativní v rozdávání úkoly dalším, anebo vše si nejprve rozvrhu a **připravím před samotným začátkem plnění**.

R: To druhé.

V: Další možnost, své názory prosazují ostatním anebo **spoléhám se na názory ostatních**.

R: To druhé. \*smích\*

V: Další, hledám **nové a iniciativní cesty** k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: To první.

V: A jestli mi k tomu můžeš říct trošku víc prosím. Jestli si tedy hledáš něco nového a kreativního.

R: No, když máme nějaké téma, tak já jakoby nehledám třeba jenom, to co už se jako ví, co už je známý, třeba v nějaký knížce, že bych to jen opsala, ale hledám třeba různé články k tomu, jaký jsou aktuality o tom tématu a tak.

V: Dobře děkuju a poslední, raději pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: Určitě v týmu.

V: A můžeš to prosím nějak obhájit? Proč to tak cítíš?

R: Protože ta zodpovědnost toho výsledku se rozprostře mezi jako víc lidí, ale nepůjde to jenom na mojí hlavu.

---

V: Dobře, děkuju. Co ti na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: Asi to, že si můžeme vyzkoušet, jak se ty lidi cítí a tím jim jakoby líp porozumět. A hlavně to, jak jim můžeme pomoci, aby se jakoby zlepšovali a to mě přijde takový jako dobrý, záslužný.

V: Dobře a z druhé strany mince, co ti na studování přijde nejhorší?

R: Nejhorší. Asi ústní zkoušky. \*smích\* Jinak nevím. No asi ústní zkoušky jo a pak taky ještě takový předměty, který mě přijdou, mě osobně nepřijdou moc důležitý jako je filozofie a ... no spíš ta filozofie.

---

V: Dobře děkuju. Další otázka, slyšela jsi někdy o syndromu pomocníka?

R: Ne to ne.

V: Tak jenom ve zkratce. Syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že pomáhající se snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému. Raději pomáhám, abych nemusel pomáhat sám sobě. Teď tu mám sérii krátkých otázek na tohle téma. První otázka, v dětství, byla jsi často chválena?

R: Já bych řekla, že jo.

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváš pochvalu?

R: Ne.

V: Vykonáváš některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: Ne.

V: Řekla bys, že se pohybuješ ve stresovém prostředí?

R: Ne.

V: A kdyby náhodou ses v něm ocitla, jak ten stres ventiluješ?

R: Jako fyzicky, jako jak se chová tělo?

V: Ne, ne, ty sama, nějaké tvoje prostředky a metody, jak bys ten stres uvolnila.

R: \*uhm – dlouhé zamyšlení\* Asi, chodím z místa na místo, jakože se procházím sem tam a dýchám zhluboka.



V: Dobře děkuju, další otázka, ráda dáváš dárky ostatním?

R: Jo.

V: A ráda dárky přijímáš?

R: Jo \*smích\*

V: A když přijde situace, že ti někdo dá dárek bez žádné příčiny, prostě jen tak, jaké to v tobě hlavně vyvolá pocity?

R: No krásný pocit, že si jako vzpomněl i když jako nemám žádný svátek nebo narozeniny a tak pocit, že mu to určitě oplatím za chvíli. \*smích\*

V: Dobře děkuju a umíš si říct, co od ostatních chceš za dárek?

R: Jo, umím dávat typy.

V: Dobře, a pokud se při práci v týmu, stane, že tvůj kolega něco pokazí, kloníš se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháš pro sebe?

R: Nechám si to pro sebe.

V: A máš tendence ostatní v jejich práci opravovat, třeba když znáš lepší cestu jak něco řešit?

R: Jo, jo asi jo. Asi dám mu jako návrh.

---

V: Děkuju, tak teď z úplně jiného soudku, cítíš se dostatečně motivována dokončit studium?

R: Ano.

V: A řekla bys, že je to spíš tvoje vnitřní motivace nebo vnější?

R: Určitě vnitřní.

V: Že tedy ty sama máš tu tendenci to dokončit.

R: Jo, jo.

V: Dobře a napadá tě něco, co by se mohlo zlepšit, ať už od školy, katedry, aby se tvoje motivace ještě zvýšila právě z té vnější stánky?

R: \*uhm – krátká mezera\* No možná, jako by mohla katedra nějak jako zlepšit praxe, protože mě přijde, že dvacet hodin je málo, za semestr. A takže by to mohli navýšit a mohli by jakoby pomoci víc s tím vyhledáváním toho pracoviště, abychom měli kam chodit no. Protože spousta nepřijímá lidi v těch ambulancích.

---

V: Děkuju a poslední otázka, kdyby ses mohla vrátit úplně na začátek studia, zvolila by sis tenhle obor znova?

R: Jo \*smích\*

## Rozhovor 7 – respondentka R7

V: První otázka, jaký konkrétně studujete obor?

R: Tak studuji speciální pedagogiku kombinovaně teda, bakalářský.

V: A v jakém ročníku?

R: Teď jsem vlastně ve čtvrtém ročníku, ale mám toho bakaláře, takže já ... užívám si to, studuju to trochu déle. \*smích\*

---

V: Rozumím, mám to podobně. Další otázka, přihlásila jste se na vysokou školu hned po střední škole?

R: Ano, ale byla to jiná než ta, kterou teď studuju.

V: A jestli se můžu zeptat proč, nemusíte nějak detailně, jenom nějaký hlavní důvod.

R: Proč jsem se přihlásila na vysokou školu.

V: Ano.

R: Mě to přišlo samozřejmé, já jsem studovala všeobecný gymnázium, takže jsem vlastně to brala jako samozřejmost, že musím pokračovat na vysokou.

---

V: Dobře děkuji a při nástupu do studia, měla jste i jiné možnosti, kam jste se hlásila?

R: \*hm – znamená souhlasu\* Ano, měla.

V: A jestli se můžu zeptat, co jiného?

R: \*uhm – znamená zamyšlení\* No, to je vlastně sociální obor.

---

V: Dobře děkuji, a co vás vedlo přímo k výběru speciální pedagogiky?

R: Tu jsem si vybrala kvůli práci. Já jsem vlastně nastoupila do zaměstnání, kde jsem dělala s lidmi s mentálním postižením a po čase jsem zjistila, že mě to zajímá a že mi to asi i celkem jde. Chtěla jsem dělat kvalifikovanější práci, než jsem dělala v té době, takže ta speciální pedagogika byla nějakým způsobem, jakoby dobrá volba z toho praktického hlediska. A pro mě byla vždycky nějakým způsobem prestižní, takže i proto jsem to chtěla zkusit a ve chvíli, kdy jsem se tam dostala, tak už bylo jasné, že tam nastoupím.

---

V: Výborně děkuji a další otázka, jak jste se o speciální pedagogice dozvěděla? Jestli jste si tedy vyloženě vyhledávala ten obor, nebo přes něco jiného.

R: Víceméně přes něco, přes maminku, která je pedagožka, léta vlastně pracovala ve školce a potom ve škole. A taky jako dospělá, starší si dostudovávala vysokou a ve chvíli, kdy ji studovala tak já už jsem byla tak stará, že jsem to nějakým způsobem vnímala a takže jsem i, tímhle způsobem zavádila o tu speciální pedagogiku. Takže od té doby jsem věděla, že něco takového existuje.

V: Dobře děkuji a teď tedy kromě maminky, pracuje někdo z rodiny v oboru speciální pedagogiky nebo jen pedagogiky?

R: Ne, ne z mého blízkého okolí nikdo.

---

V: Dobře a máte vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď vy osobně, nebo někdo z blízké rodiny?

R: \*uhm – krátké zapřemýšlení\* No aktuálně ne, já jsem nějakou dobu žila s mužem, který měl vážné tělesné postižení a to byla jakoby nejbližší osobní zkušenost.

---

V: Dobře děkuji a máte tendence, po dokončení bakalářského studia studovat dál?

R: Mám to zatím v nějakém dlouhodobém plánu, takže jo, mám. \*smích\* Někaké **tendence by tam byly**.

---

V: Dobře a po dostudování změníla byste svou práci, nebo případně jakou pozici byste chtěla zastávat? Změnila byste svou pozici, nebo byste zůstala na stejné?

R: To je trošku složitější, protože já jsem vlastně na mateřské dovolené momentálně. Takže, \*krátká mezera\* no, určitě se dá říct, že ano, protože to co jsem vlastně dělala předtím, tak byla méně kvalifikovaná práce a studuju proto, abych mohla dělat jinou. Takže ano, dá se říct, že chci po dostudování **dělat jinou pozici**.

V: Dobře děkuju. Teď tady mám seznam některých prací, a poprosila bych vás, jestli byste mi k nim řekla, jestli si sama sebe na nich umíte představit. První je školní speciální pedagog.

R: **Ano**.

V: Asistent pedagoga.

R: \*uhm – znamení souhlasu\* **Ano**.

V: Osobní asistent.

R: **Ano**.

V: Klinický logoped.

R: **Ne**. \*smích\*

V: Školní logoped?

R: \*uhm – znamení nejistoty\* No, **možná**.

V: A poslední je vychovatel.

R: **Ano**.

---

V: Dobře, děkuju. Další otázka, jak byste sama sebe popsala? Jaké jsou vaše hlavní charakterové rysy?

R: O jéje. \*smích\* \*uhm – znamení zamyšlení\* No, tak myslím, že jsem poměrně **trpělivá**, dokážu se docela rychle naučit nové věci. Myslím si, že jsem otevřená novým věcem, novým zkušenostem, nějakým změnám. A dokážu se i **celkem přizpůsobit**, i když je pravda, že s postupem času zjišťuju, že už nejsem tak pružná jak to bývalo, že mi přijde, že přizpůsobení už mi nějakou dobu trvá, ale pořád to umím. No, tak to z těch pozitivních. \*smích\* To jsou asi ty hlavní.

---

V: Dobře děkuju. Řekla byste, že se při studiu se zajímáte více o zjištění nových informací anebo čistě o dokončení vzdělání, abyste měla vyšší titul?

R: \*uhm – znamení nejistoty\* No, ono je to tak jako **půl na půl**, asi. Spíš se to tak jako v čase různě přelívá. \*um – znamení zamyšlení\* Aktuálně pokud bych měla mluvit za ten čas, který je teď tak je to **spíš to dokončení vzdělání** proto, abych dělala nějakou profesi.

---

V: Dobře děkuju. Jaký je váš hlavní přístup k učení? Učíte se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: \*smích\* To bohužel nejčastěji **těsně před zkouškou**. \*smích\* Vždycky tak na začátku semestru mám velkou snahu učit se průběžně, vydrží mi to asi měsíc a potom, \*smích\* se to nějak rozpadne, ten krásný plán a zůstane to tak, že se zase učím těsně před zkouškou no.

---

V: Dobře děkuju. Teď vás postavím před určitou situaci při řešení určitého komplikovaného problému v rámci studia, komplikovanější než kdy jindy, ve kterém si opravdu nevíte rady jak vůbec začít, opravdu si nevíte rady. Jaké by byly vaše první kroky k jeho vyřešení?

R: Jedná se jakoby o studium?

V: Ano, v rámci studia.

R: V rámci studia. \*krátká pauza\* No tak v prvé řadě bych asi **kontaktovala spolužáky**, jestli nebyli v nějaké podobné situaci a pokud ano, tak jak postupovali, jako inspirace. A pokud ne, tak potom **někoho ze školy** záleželo by, o jakou situaci teda jde, takže buď katedra, studijní oddělení, něco takového. A pokud by ani tam nepomohli, předtím, teda podle těch zkušeností, které mám teda, tak většinou chodím do různých **studijních řadů** a podobných věcí, a snažím se to nějakým způsobem **nastudovat sama**, jaké by vlastně mohly být možnosti a podobně. A pokud ani touhle cestou se nedostanu k tomu, co by mě mohlo nějak spolehlivě vyřešit ten problém, tak většinou **dělám první, co mě napadne**, a čekám, jak to dopadne. \*smích\*

---

V: Skvělá odpověď, děkuju a teď, jak přistupujete k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: No, já většinou v první chvíli na to s takovým velkým nadšením jdu a nějakým způsobem si to **připravím a** něco s tím udělám, **rozpracuju**. Potom to tedy odložím a nějakou dobu mi trvá, než zase seberu tu motivaci a znovu se k tomu vrátím. A obvykle ta motivace přichází bohužel, až ve chvíli kdy už mě tlačí ten termín a **kdy přichází teda časový pres** a potom se k tomu zase vracím a intenzivněji se tomu věnuju.

---

V: Dobře děkuju, a teď tu mám sérii otázek na situace, kdy budu mít vždy dvě možnosti a poprosím vás, jestli si vyberete jednu z možností, která se k vám lépe hodí. Jedná se o situaci, kdy kantor zadá úkol jednotlivcům, ale můžete ho plnit dohromady jako skupina. První možnost, s plněním úkolu začínám rovnou a jsem iniciativní v rozdávání úkoly dalším, anebo vše si nejprve rozvrhu a připravím před samotným začátkem plnění.

R: \*krátká pauza\* No spíš ta první možnost. **Začínám hned**.

V: Další možnost, své názory prosazují ostatním anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: \*krátká pauza\* Spíš se **spoléhám na názory ostatních**.

V: Další možnost, hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: \*no - dlouhá pauza\* Těžko říct. \*smích\* Já asi bych řekla, že ta první možnost, že většinou to zkusím nějakým způsobem **po svém** podle toho, jak mi to vyhovuje. Podle toho, jaká je aktuální situace i u mě je to teda různý, ale **netrvám na použití nějakých osvědčených metod**, takhle se to má dělat, tak takhle to budu dělat. To není úplně můj přístup.

V: Dobře a poslední, raději pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: **Raději sama**.

V: A můžu se zeptat proč? Jestli máte nějaký hlavní důvod.

R: \*uhm – znamená zamyšlení\* No, je to spíš o tom, že pro mě je **obtížné se s někým domluvit** z toho důvodu, že dost **často ustupuju**. Ve chvíli, kdy vlastně já bych to potřebovala trošičku jinak, nebo si

myslím, že lepší by to bylo jinak, ale nerada chodím do konfliktů. Co se mi často stane, že vlastně celý ten proces jde úplně jiným směrem než bych si já přála, takže si to od začátku do konce dělám sama a řídím sama, aby se tohle nestalo.

---

V: Určitě, děkuju. Teď znovu z jiného konce, co vám na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: Pro mě asi to, že se vlastně dostanu do kontaktu s dost širokým spektrem těch různých vad a postižení, problémů, které můžou mít ti lidé v životě a vzdělávání mít. Protože sama jsem se předtím setkala, pracovní s lidmi s mentálním postižením, v soukromém životě s lidmi s nějakým tělesným postižením nebo pohybovým handicapem. Ale o lidi se zrakovým nebo sluchovým postižením a dalšími vadami jsem v životě nikdy neměla. Takže přes speciální pedagogiku se o nich aspoň něco dozvídám jako.

V: Dobře a teď z druhého konce, co vám na studování přijde nejhorší?

R: Paradoxně i tady tohle, že je to jak hodně široké, hodně jako informací z různých soudků. A potom možná i to, že je tam pro mě v rámci toho, té kombinované formy ve chvíli, kdy nejsem přímo v té praxi tak mi tam chybí to spojení s tou praxí. Je tam hodně teoretických informací a málo se mi to teď spojuje s tou praxí.

---

V: Dobře děkuju. Další otázka se týká syndromu pomocníka, slyšela jste někdy ten pojem?

R: Ano slyšela.

V: Dobře a teď v rámci série krátkých otázek na tohle téma bych zabrousila do této problematiky u vás. První otázka, v dětství, byla jste často chválena?

R: Myslím, že ano.

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváte pochvalu?

R: \*um – znamení zamyšlení\* No vlastně ano. \*smích\*

V: Děkuju a vykonáváte některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: To ne.

V: Pohybujete se ve stresovém prostředí?

R: Teď ne.

V: Teď ne, a když v minulosti ano, máte nějaké prostředky jak ten stres ventilovat?

R: Dá se říct, že jsem si už vytvořila ano, nějaký způsob jak se odreagovat.

V: A jestli byste mohla, tedy konkrétně jak?

R: Pro mě jsou nejučinnější nějaké procházky v přírodě, být sama, bez lidí a chvíli. Opravdu jakoby odejít od těch starostí, včetně toho pohybu a čerstvého vzduchu, tak to jsou jako důležité prvky.

V: Dobře děkuju, další otázka, ráda dáváte ostatním dárky?

R: Ano.

V: A ráda dárky přijímáte?

R: \*um – znamení zamyšlení\* Trošku míň než dávám. \*smích\*

V: A když nastane situace, že vám někdo dá dárek bez předchozí příčiny, prostě jen tak, jaké to ve vás vyvolá pocity?

R: **Překvapí mě to**. Zaskočí mě to určitě.

V: Dobře děkuju. Umíte si říct, co od ostatních chcete za dárek?

R: \*um – znamení zamyšlení\* Myslím, že už **ano** \*smích\*

V: Dobře, a pokud se při práci v týmu, stane, že váš kolega něco pokazí, kloníte se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháte pro sebe?

R: Bohužel si to **raději nechám pro sebe**. \*smích\*

V: Dobře a máte tendence ostatní v jejich práci opravovat, třeba když znáte lepší metody, jak něco řešit?

R: To ani **ne**.

---

V: Děkuju a teď zase pár jiných otázek, cítíte se dostatečně motivována dokončit studium?

R: **Ano** určitě.

V: A co by se mohlo případně zlepšit, aby se vaše motivace ještě zvýšila? Co by mohla škola nebo katedra zlepšit?

R: No, \*dlouhá mezera\* pro mě je to teď tak jednoznačné, že to musím dodělat proto, abych mohla vlastně někam nastoupit do práce, kam bych ráda nastoupila, že **mě vlastně nic nenapadá**, co by pro to katedra mohla udělat víc. \*smích\*

---

V: Dobře děkuju a úplně poslední otázka, kdybyste se mohla vrátit úplně na začátek studia, zvolila byste si tenhle obor znovu?

R: \*uhm – znamení souhlasu\* **Ano**.

## Rozhovor 8 – respondentka R8

V: První otázka, jaký konkrétně studujete obor?

R: Studuju konkrétně speciální pedagogiku na univerzitě Karlově, jsem ve třetím ročníku bakalářského studia kombinovaně.

---

V: Děkuju, a přihlásila jste se na vysokou školu hned po střední škole?

R: Na vysokou školu jsem se hned po střední škole **přihlásila**, ale na **jiný obor**, na stejné fakultě. Prostě jsem zjistila, že to úplně není ono, tudíž jsem studium přerušila po půl roce. A přihlášku jsem si teda podala další rok znova na speciální pedagogiku. Takže vlastně tam byla rok prodleva mezi střední školou a vysokou.

---

V: Výborně a jaké jsou vaše hlavní důvody studovat vysokou školu?

R: Tak já vysokou školu vlastně studuju, ne proto, že bych ji potřebovala k mému zaměstnání. Ale hlavně proto, že **mě obor zajímá**. Není to proto, abych měla titul nebo abych lépe zapadla prostě, lépe sehnala práci a podobně. **Studuju to hlavně pro sebe**, protože mě ten obor zajímá, protože co si budeme, prostě nějaký platový postup, tam není takový jako s bakalářem a jsem ráda, že mi to v práci umožňují, takže já to studuju víceméně pro sebe, ne protože bych musela nebo, že bych si myslela, že s vystudovanou vysokou školou budu něco víc.

---

V: Dobře děkuji a při nástupu do studia, měla jste i jiné možnosti než specku, kam jste se hlásila, když jste se hlásila ten další rok?

R: **Ano**, ten další rok jsem si podala přihlášky na speciální pedagogiku a potom na český jazyk a výchova ke zdraví, kde jsem dělala přijímačky na oboje, nikde jsem je odpuštěné neměla. A dostala jsem se na oba dva ty obory.

---

V: Dobře děkuju, vím, že jste zmiňovala, že studujete, protože chcete, ale je tam konkrétní důvod ke speciální pedagogice?

R: Tak vlastně **speciální pedagogika byl už můj oblíbený předmět** na střední škole, což byl taky pedág, konkrétně pedagogické lyceum. A vlastně ta speciální pedagogika tam je od druháku a zaujalo mě to asi ze všeho nejvíc. Potom teda ještě jako vedlejší byla němčina, ale, \*smích\* zase studovat němčinu dálkově úplně nešlo a nemyslím si, že bych v tom byla tak dobrá, že bych to jako mohla studovat. Ale ta specka mě zaujala, možná to bylo i díky vyučujícímu, jakým způsobem přednášel, jaký měl osobní zkušenosti, fakt se tomu věnoval i ve volném čase a hodně to prokládal do té výuky. Takže mě to tím způsobem tak zaujalo, že celý jakoby, celou střední školu mě zajímala víceméně specka, ale myslela jsem si, že na to nemám. Když jsem se podívala na statistiky, kolik se lidí přihlásilo, kolik jich přijali, a když jsem si zkoušela ty testy, proto jsem si nepodala přihlášku hned, protože i doma to bylo v tu domu složitý a přišlo mi to, že to jsou jakoby vyhozený peníze když to neudělám a podobně. Takže potom až když jsem začala pracovat, tak jsem si prostě tu přihlášku podala, že to zkusím, buď to vyjde, nebo to nevyjde. Ten rozhodující moment byl takový, když jsme byli se střední školou na exkurzi v diakonii a tam jsem si vlastně jako jediná zkoušela tu práci prostě, se znevýhodněnými lidmi. A tam bylo ten zlom, že jsem věděla, že sice těch lidí nějakým způsobem vnitřně lituju, ale nedávám to najevo a hlavně mě to **baví a zajímá, a chtěla bych pomáhat**. V tuhle chvíli jsem si asi uvědomila to, že to je ten hlavní zlom, že by mě to fakt zajímalo a bavilo.

---

V: Můžu děkuju za skvělou odpověď. Další otázka, pracuje někdo z rodiny nebo blízkého okolí v oboru speciální pedagogiky?

R: **Nikdo** z rodiny nepracuje v oboru a z blízkého okolí taky nikoho neznám, jenom vlastně holky z naší jakoby té studijní, už některé tam pracují, ale to se nedá nazvat jako blízké okolí. Nikdo jiný kromě mě v tomto oboru nepracuje.

V: A někdo jenom jako pedagog?

R: Z rodiny určitě **ne**, \*krátká pauza\* ale už mám jakoby spoustu kamarádů mezi pedagogy, ale to bylo spíš až v té době, co já jsem začala pracovat, ne předtím.

---

V: Dobře děkuju a máte vlastní zkušenosti s nějakým druhem zdravotního postižení, buď vy osobně, nebo někdo z blízké rodiny?

R: **Ano, mám vlastní zkušenost**, se \*krátká mezera\* se zrakovým znevýhodněním.

V: Pokud nechcete tak nemusíte rozvádět.

R: V pohodě, já jsem s tím úplně v pohodě. \*smích\* Takže klidně můžeme je to teda taková historka, ale času máme snad dost.

V: Určitě máme, můžete, budu ráda.

R: Vlastně, když mi bylo pět let, tak se mi stal úraz. Bylo to takový, prostě taková náhoda, ve špatný čas na špatném místě. Prostě u nás, za barákem, tam je takové křoví, kde jsme si stavěli domečky,

prostě byli jsme tam neustále. Byla jsem tam se ségrou, s její nejlepší kamarádkou, mě teda v tý době bylo pět, jim bylo deset. A seděly jsme tam, já jsem si tam prostě hrála na zemi a ta její nejlepší kamarádka vzala větev, která byla upadlá od stromu a bouchla s ní o strom. V tu chvíli ségra řekla, ať to nedělá, nebo se něco stane a v tu chvíli já jsem začala brečet, \*zasmání\* protože mi něco teklo po tváři, byla to krev. Vlítla mi velká tříška do oka, prolítla mi celým okem, takže v tu chvíli bylo zle, měla jsem poškozenou sítnici a během měsíce vlastně se zjistilo, že žádný zrak, ani že to oko se nezachrání, takže vlastně nemám oko, mám oční protézu. A to bylo taky, jeden z těch důvodů když jsem nastoupila na specku tak, jsem byla strašně přesvědčená, že budu psát bakalářku i státnicovat ze zrakového postižení, fakt mě to zajímá ze všeho nejvíc. No takže já vlastně nemám oko a na druhém oku mám dioptrie, tam mám vlastně krátkozrakost.

V: Páni, tak to je mi líto, že to takhle dopadlo.

R: Děkuju, ale já už jsem s tím v pohodě.

---

V: Tak to jenom dobře, děkuju za odpověď a navážu otázkou, jaké byly převažující reakce vašeho okolí na váš výběr oboru speciální pedagogika?

R: Tak vlastně táta, jakože můj nejbližší člověk to nějakým způsobem moc neřešil, byl spíš rád, že vůbec jakoby studovat dál jdu, ale ten konkrétní obor moc... On se v tý pedagogice moc neorientuje, nepohybuje, takže to moc neřešil, co to je za obor. Moc se jako ani nezajímal, co ze mě třeba bude. Ségra ta byla jako docela překvapená, protože si myslela, že jsem spíš, že mi je těch lidí spíše líto a nedokázala si představit, jakože já jednou třeba s takovými lidmi setkávat, ještě vzhledem k tomu, že moje sestra je zdravotní sestra a fakt jako pracovala na onkologii a podobně, takže viděla spousta nehezky věcí. Takže tak a babičky a podobně, ty byli jenom rádi, že jdu studovat vysokou školu.

---

V: Dobře děkuju a teď je tu otázka, máte tendence, po dokončení studia studovat dál?

R: \*uhm – znamení nejistoty\* Pokud studium teď dokončím, to bakalářské tak si určitě přihlášku podám, ale je to už takový, že do toho nebudu asi tak zapálená. Samozřejmě přijímačky zkusím, ale pokud by nevyšly, tak se z toho nějak hroutit nebudu. Pro mě je základní to, že když už jsem začala teda to studovat, tak abych ten titul teda měla, ale opravdu to není, takový, že bych to potřebovala k mojí práci a myslím si, že za tu dobu co studuju, jsem se ve škole toho dozvěděla dost. Fakt to pro mě bylo přínosné.

---

V: Dobře a po dostudování jaká by byla nejlepší pozice, jakou byste ráda zastávala?

R: Asi mě úplně nelákají žádný logopedi a podobně, to určitě ne. Pedagogicko-psychologická poradna je jedna z možností, ale úplně asi nejradši bych byla v mateřské škole, jako jsem teď. \*krátká mezera\* Právě se tam spíš, byla bych tam asi spíš jako učitelka, protože v naší mateřské škole speciální pedagog se úplně neužívá. Ale ráda bych se tam trochu zaměřila víc právě s tím mým oborem na ty předškolní děti, i na ty logopedické vady, prostě všechno co se týká mateřské školy. Suplovat trochu i asistenta pedagoga a podobně.

V: Dobře a teď tady mám seznam některých pozic a poprosila bych vás, jestli byste mi k nim řekla, jestli si sama sebe na nich umíte představit. První je přímo školní speciální pedagog.

R: Ano.

V: Asistent pedagoga.

R: No, \*zasmání\* je to těžký. Spíše ne, ale upřímně to řeknu, že to je spíš kvůli tomu ohodnocení.



V: Dobře, další je osobní asistent.

R: Tam to bude asi podobně jako v předchozí otázce. Dokážu si to představit, ale **nešla bych tam** opravdu kvůli ohodnocení, protože nebudeme si nic nalhávat, prostě člověk z něčeho žít musí, zvláště když žije sám. \*smích\*

V: Rozumím, další tady mám, i když jste to již zmínila, klinický logoped.

R: **Ne.**

V: Takže tedy ani školní logoped?

R: **Ne.** Vyloženě se logopedii věnovat nechci, protože mě vůbec logopedie surdopedie neoslovila. Víím, že je to obor velmi žádaný, teď a logopedů je nedostatek. Ale mě osobně to neoslovilo, nechci říct, že mě jako logopedie nezajímá, to určitě ne, ale není to něco, co by mě bavilo.

V: Dobře a poslední je vychovatel.

R: **Ano.**

---

V: Ano, takže tím k další otázce. Jak byste sama sebe popsala? Jaké jsou vaše hlavní charakterové rysy?

R: Tak, no, jak začneme? Tak ... \*smích\* Já sama o sobě si teda myslím, že jsem za prvé dost **citlivý člověk**, možná občas až **přecitlivělý**. V běžném životě jsem dost **introvert**, ale jakmile se dostanu do třeba mezi děti, nebo mezi, do té práce, tak se to úplně jako mění. \*zasmání\* Dokážu prostě, si ze sebe udělat legraci a podobně, s těmi dětmi. Takže si myslím, že prostě v té pedagogice v té oblasti se dost měním. \*zasmání\*

---

V: Dobře děkuju, další otázka jaký je váš hlavní přístup k učení? Učíte se průběžně nebo těsně před zkouškou?

R: Ačkoliv to není asi dobře, tak se učím **hlavně před zkouškou**. \*nejistý smích\*

---

V: Úplně rozumím. Dále tu mám, při řešení určitého komplikovaného problému v rámci studia, opravdu komplikovanějšího než kdy jindy, který jste nikdy neřešila a nevíte ani jak k němu přistoupit. Jaké by byly vaše první kroky k jeho vyřešení?

R: Tak záleželo by asi i na konkrétním problému, asi bych u různých věcí postupovala jinak. Ale když si teď fakt jako představím nějaký problém, který nevím jak řešit, tak bych to zkusila prostě **selským rozumem**. Nějakým způsobem to alespoň uklidnit a potom bych se **radila s někým, kdo s tím má zkušenost**. Záleželo by na tom, co to je za konkrétní problém, **hledala bych v literatuře**, ale spíš bych šla teda za někým s tou osobní zkušeností. Ať by to byl můj kolega v práci nebo člověk, který se tím zabývá.

---

V: Dobře děkuju a jak přistupujete k plnění dlouhodobých úkolů? Řekněme úkol zadaný měsíc dopředu.

R: Hodně prokrastinuji. \*smích\* Víím, že to musím udělat a vždycky to udělám, ale **udělám to na poslední chvíli**.

---

V: Dobře a teď tu mám sérii otázek na situaci, kdy se jedná o zadaný úkol jednotlivcům, ale můžete ho plnit dohromady jako skupina. Dám vám vždy dvě možnosti a poprosila bych vás, jestli byste si vybrala tu, která se k vám lépe hodí. První možnost, s plněním úkolu začínám rovnou a jsem

iniciativní v rozdávání úkoly dalším, anebo vše si nejprve rozvrhu a připravím před samotným začátkem plnění.

R: **Vše si nejprve rozvrhnu.**

V: Druhá možnost, **své názory prosazují ostatním** anebo spoléhám se na názory ostatních.

R: \*krátká pauza\* První možnost.

V: **Hledám nové a iniciativní cesty k plnění úkolu** anebo spoléhám se na již vyzkoušené prostředky.

R: \*krátká pauza\* První možnost.

V: Dobře a poslední, raději pracuji sama anebo raději pracuji v týmu.

R: **Raději pracuji sama**

V: A tady u toho se musím zeptat, proč? Proč to tak cítíte?

R: \*uf – hluboké oddychnutí\* Je to možná sobecký, ale radši se **spoléhám sama na sebe**, protože při tý práci v týmu, ne každý odvede tu stejnou práci, ne každý dokáže pracovat v určitém tempu **bojím se toho nesplnění** nebo něčeho, mám ráda, prostě když dělám něco sama za sebe a to hodnocení je taky na mě potom.

---

V: Výborně děkuju. Nyní tu mám otázku, co vám na studování speciální pedagogiky přijde nejlepší nebo nejzajímavější?

R: Tak, pro mě je nejzajímavější, už jak jsem mluvila o tom **zrakovém postižení**. \*krátká pauza\* A celkově se mi líbí to, že **přednášející hodně prolínají přednášku těmi vlastními zkušenostmi**, že se tak jako fakt něco dozvím. Ne, že to je jako teoreticky se jede a diktuje se prezentace, ale nejvíc mě teda zajímalo to zrakové postižení.

V: Děkuju a teď z druhé strany mince, co vám na studování přijde nejhorší?

R: No, \*zasmání\* jako momentálně, pro mě jako nejhorší je, \*uhm – znamení zamyšlení\* **studijní plán, který za mě není dobře rozložen**, pro náš jako ročník. Což jsem mimochodem koukala, že příští rok už to budou mít mnohem lepší, ti co nastoupí. Ale to je za mě jako to, co mě vadí na tom studiu, jinak mi tam nic nevadí snad.

---

V: Dobře, další otázka, slyšela jste někdy o syndromu pomocníka?

R: Ne.

V: Tak jenom ve zkratce. Syndrom pomocníka se zakládá na obraně proti vlastním problémům a nejistotám právě tím, že pomáhající se snaží pomáhat ostatním a tím se odpoutává od zodpovědnosti k sobě samému. Raději pomáhám ostatním, abych nemusel pomáhat sám sobě. Teď tu mám sérii krátkých otázek na tohle téma. První otázka, v dětství, byla jsi často chválena?

R: \*krátká mezera\* No, tak hned u první otázky se zasekávám. Já nevím, podle mě nemůžu říct ani ano, ani ne. Podle mě tak jako přiměřeně.

V: I to je dobrá odpověď, když to tak vnímáte jako ten zdravý průměr.

R: Přesně tak, ten **zlatý střed**

V: Při vykonání nějakého dobrého skutku, očekáváte pochvalu?

R: Ne

V: Vykonáváte některé skutky pouze pro pochvalu nebo odměnu?

R: Ne

V: Řekla byste, že se pohybujete se ve stresovém prostředí?

R: Ano

V: A jak ten stres ventilujete?

R: Já ho hodně dusím v sobě a řeším to hodně nezdravě skrz jídlo, často.

V: Dobře, další otázka, ráda dáváte ostatním dárky?

R: Ano.

V: A ráda dárky přijímáte?

R: Ano. \*smích\*

V: A když nastane situace, že vám někdo z vašeho blízkého okolí dá dárek bez předchozí příčiny, prostě jen tak, jaké to ve vás vyvolá pocity?

R: Udělá mi to radost, potěší mě to.

V: A umíte si říct, co od ostatních chcete za dárek?

R: U rodiny ano, jsem takhle zvyklá, jinak ne.

V: Dobře, a pokud se při práci v týmu, stane, že váš kolega něco pokazí, kloníte se spíše k přímé konfrontaci nebo si to raději necháte pro sebe?

R: Raději nechám pro sebe. \*zasmání\*

V: A máte tendence ostatní v jejich práci opravovat? Třeba ...

R: Ano.

V: Ano, dobře a třeba když ...

R: Teď se to jako trošku vylučuje, ale v momentě kdy něco pokazí jakoby nezvratně, tak už si to nechám pro sebe. Takhle jsem to jako myslela, ještě že to doplňuju, pardon.

V: Určitě v pořádku, jenom tam je ještě doplnění té otázky, třeba když znáte lepší metody, jak něco řešit. Jestli než, aby si to dotyčný dělal sám hůř, když znáte lepší cestu.

R: Určitě to jako navrhnou. Snažím se to nějakým způsobem jako vést do toho lepšího řešení, podle mě. V momentě, kdy už jako je něco pokaženého nezvratně, tak už si to nechám pro sebe a už se v tom neštourám.

---

V: Výborně děkuju a teď pár otázek, které se netýkají syndromu pomocníka. Cítíte se dostatečně motivována dokončit studium?

R: Ne. \*smích\* Momentálně se cítím demotivována hlavně tou online výukou. \*smích\*

V: Ano, tomu rozumím a napadá vás něco, co by se případně mohlo zlepšit, aby se vaše motivace ještě zvýšila? Co by mohla škola nebo katedra udělat lépe?

R: Pro mě jako by se určitě zlepšilo tím, **osobním kontaktem**, ale bohužel to nikdo jiný než vláda momentálně jako ne, nezmění.

V: Dobře děkuju a úplně poslední otázka, kdybyste se mohla vrátit úplně na začátek svého studia, zvolila byste si tenhle obor znovu?

R: **Ano**.

### Příloha 3. Schéma kódování

Schéma kódování			
Kategorie	Subkategorie	Kódy	
Vzdělávání	Obor	Základní údaje o formě vzdělávání	
	Vysoká škola	Mezera ve vzdělávání	
		Přechod na vysokou školu	
		Jiné možnosti studia	
Speciální pedagogika	Zjištění o oboru	Výběr oboru	
		Zkušenosti před studiem	
	Zkušenosti s oborem	Pedagogické zázemí	
		Osobní zkušenosti se zdravotním postižením	
		Reakce okolí na výběr oboru	
	Přístup k oboru	Nejzajímavější část studia	
		Nejhorší část studia	
		Možnost zlepšení	
	Motivace k dokončení	Vnitřní motivy	
		Vnější motivy	
	Znovuzvolení oboru	Kladné prvky	
		Záporné prvky	
	Budoucí uplatnění	Následující studium	Vlastní zájmy
		Uplatnění v praxi	Předchozí praxe
Ideální pozice			
Žádané pozice			
Nežádoucí pozice			
Přístup ke vzdělávání	Charakterové rysy	Kladné rysy	
		Záporné rysy	
	Preference učení	Informace ze studia	
		Učení se na zkoušky	
	Dlouhodobé úkoly	Doba řešení	
	Řešení problému	První kroky	
	Přístup k informacím		
Motivační vzorce	Proaktivní vs. reaktivní	Zájem o nové věci	

		Příprava práce
	Interně motivovaní vs. externě motivovaní	Moje názory Názory ostatních
	Orientovaní na odlišnost vs. orientovaní na stejnost	Nové cesty Vyzkoušené prostředky
	Nezávislí vs. kooperativní	Práce samostatně Práce v týmu
Syndrom pomocníka	Odmítnuté dítě	Pochvaly v dětství
	Identifikace s Nadjá	Přijímání pochval
		Stresové prostředí
		Ventilace stresu
	Narcistická nenasytlost	Vyžadování pochvaly
	Uhýbání před vzájemností	Darování dáreků
		Přijímání dáreků
		Pocity při nečekaném darčku
		Očekávání darčku
	Nepřímá agrese	Přímá konfrontace
		Konzultace se skupinou
Opravování práce ostatních		